

HILA 7.0

priče s Radionice kreativnog pisanja *Hila*
u *Topolskoj 18, Spratu* i online,
sezona 2019/2020

uredili
Srđan Srđić i Vladimir Arsenić

Sadržaj

- Tamara Damljanović *Izbeći misao po svaku cenu*, 5
Jelena Dedeić *Ribe*, 7
Radmila Ercegovac *Ko nam je uzeo zemlju*, 12
Katarina Fiamengo Alisaphić *I want to believe*, 23
Ljiljana Grubač *Kućica*, 27
Miloš Lazović *Nikad fejk*, 34
Dejan Lekić *Bajloni*, 39
Miljan Mikić *Esplanada*, 44
Milica Milić *Sedmi januar*, 48
Sanja Radulović *(Ne) poželi sobu s akvarijumom*, 53
Jasna Rajić *Vrteška*, 60
Tihana Smiljanić *Džez*, 65
Lazar Veljković *Luda žena hoće sve*, 70
Jovana Viculin *Očišćeni*, 79
Milan Živanović *Selidba*, 83

Izbeći misao po svaku cenu

Dan je počeo Fejsbukom i doručkom, žitarice s mlekom. Nastavio se odlaskom na posao, izveštaji, pauza za ručak – topli sendvič s pečenicom i sirom, rad do pet, povratak gradskim prevozom, večera, Instagram, tuširanje, spavanje.

Dan je počeo mučninom i doručkom, šolja jogurta. Nastavio se odlaskom na posao, izveštaji i analize, pauza za ručak – salata, rad do pola šest, povratak smrdljivim gradskim prevozom, večera, Instagram, tuširanje i spavanje.

Dan je počeo strepnjom i doručkom, grejpfrut. Nastavio se odlaskom na posao, izveštaji, analize tumačenja, pauza za ručak – kifla, rad do pola šest, povratak bučnim gradskim prevozom, spavanje.

Dan je počeo seroksatom, nastavio se odlaskom na posao, izveštaji, analize, tumačenja, sastanci, pauza za ručak – grisine, rad do sedam, povratak nesnosnim gradskim prevozom, spavanje.

Dan je počeo seroksatom. Nastavio se odlaskom na posao, izveštaji, analize, tumačenja, sastanci, korektivne mere, ugovori, rad do osam, povratak kući peške, Rivotril spavanje.

Dan je počeo a možda i nije. Spavanje. Rivotril. Spavanje. Seroksat. Spavanje. Zoloft. Spavanje. Ništa.

Ribe

Beograd, Konzulat SAD, Srbija

Ruke guraju papire kroz mali otvor na šalteru. Stranke treba da gledam u oči i uporedim lice s fotografijom, kaže šef, ali ja obično gledam ruke. Ako ima izgrizene zanoktice, znam da je dogorelo do nokata. Već vidim kako se svađa sa svojim, tapka nogom u raznim čekaonicama i smeteno i neuredno popunjava obrazac. Napišem reč *hitno* na taj zahtev, da mu brže odobre vizu, mada su mi rekli da to činim samo ako baš moram. Ako vidim fine, bele, negovane ruke, podignem pogled da osmotrim i lice. To mi je još tužnije. Prsti za klavir, a ide da čisti ribu na minus dvadeset u nekoj hladnjači. Jebem ti život. Kad prikupim papire od svih stranaka, priheftam ih, skeniram fotke, lupim pečate i stavim na gomilu u prašnjavu kutiju. Onda ubacujem podatke u kompjuter pod delovodnim brojevima: 01. Jovan Zlatanović, ekonomista, 1980. godište; 02. Milica Popović, student, 1996; 03. Branislav Cvetković, urolog, 1973... Posle tridesete prijave, prsti već rade sami, ali sad gledam malo pažljivije, možda se provuče neki tip za

mene, neoženjen ili razveden. Već me vreme pregazilo da tražim mlađe od četrdeset. Oni sigurno ne bi razumeli zašto se štreknem svaki put kad Borivoje Šurdilović zgrči svoj karirani šešir i bolno zažmuri kad čuje grčku muziku. Knedla mi zastane u grlu kad vidim tu scenu. Dođe mi da, kao on, usred ove prašnjave kancelarije zaigram sirtaki raširenih ruku pred svim ovim ljudima, pardon, strankama.

Ponekad gledam samu sebe odozgo. Nisam loša riba. Vidim svoj potiljak, isfeniranu kosu koja miriše na šampon od jabuke, negovane nokte, graciozne pokrete. Skolioza od sedenja jedva primetna, stomak pomalo kipi, ali nekome bi mogao biti i privlačan. Zlobnici na Fejsu bi rekli dobrodržea, garažirana, malo prešla... Ne smeta mi, šalim se i ja na svoj račun, da ne izgubim smisao za humor kad sam već izgubila samopoštovanje... Heftam ove papirčine ovde od osam do osam, uopšte ne znam kad bih mogla nekog da upoznam u realnom svetu. Kad dođe vikend, umorna sam ko pas, jedva se odvučem do Gage da mi pogleda u šolju... Gaga je super riba, loži se na horoskope i kaže da obavezno gledam datum rođenja strankama, da izbegavam ribe, a vage bi bile idealne za mene. Tako sam u jednom trenutku počela da zamišljam stranke kao da mi podnose prijavu za brak. Zabavnije je... Gledam da li bih pored fotke nekog tipa mogla da stavim i svoju, pa da izgleda kao one uramljene u seoskim kućama. Baba i deda uslikani za zlatnu svadbu, priljubili glavu uz glavu kao što im je rekao fotograf. Eh, kad bih se ja s nekim tako uramila za ceo život.

Sve je to u glavi. Kako Šurda lepo živi tu svoju Grčku svakim delićem svoje kože. Preseli se u mislima tamo, zamišlja muziku, bele kuće, blage ljude koji pevaju. A mnogi zaista odu tamo i vrate se kao da nisu ni bili: „Kako je bilo u Grčkoj?” „Fino, okupali se.”

Dakle, da vidimo: Broj 13, Vladan Petrović, 1977, biolog, vaga... Ovo godište bi mi odgovaralo, razmišljam, nije ni loš, malo proćelav, ali nema veze... *Kuva nam čaj od matičnjaka i vranilove trave i gaji muškatle na terasi, imamo i psa i bašticu s povrćem...* Ali, ovde piše da je oženjen, dvoje dece, kredit za stan, nije to taj, jebi ga, idemo dalje...

Broj 26, Marko Danojlović, 1975, kuvar, neoženjen, hmmm nije loše... Moram da kažem Dragani za ovog. Gledala mi u šolju pre neki dan. Zalepi tako Gaga cigaretu u uglu usana, iznutra je pridržava zubima, napravi rupu sa strane da izduva dim, a da pritom ne izvadi cigaretu, jer su joj prsti zauzeti držanjem šolje. „Je l' vidiš? Imaš put, varjaču i jednog naočitog”, pita promuklim glasom dok izduvava, pa mi pokazuje unutrašnjost šolje prstom kao dokaz, da ne bude da je izmislila nešto, nego da se sve vidi crno na belo. „Vidim, vidim”, kažem, mada nisam baš sigurna šta mi je pokazala, a i ne valja da sama sebi gledam u šolju... To je ovaj Danojlović, taj iz šolje. Kuvar. To je on sigurno, videla je varjaču. *Miris čorbice u kuhinji, daje mi iz njegove ruke da probam da li je dovoljno slana...* Šta će on na Aljasci, valjda bi kuvari i ovde mogli dobro da se snađu, tamo se traži samo malo snage i dobar nož za struganje ribljih peraja...

Sledeći, broj 32, Dragan Milošević, akademski slikar. To su one ruke s flekama od boje. Zнала sam odmah da je umetnik. *Sedim na jastuku, na širokom simsu pored velikog prozora. Napolju je more, a bela zavesa i vetar mi golicaju butine. Draganova četkica iscrtava moje grudi na platnu. Osećam taj pokret, osećam njegov pogled pre nego što umoči četkicu u boju. Bradavice odgovaraju potvrdno... čak i ovde među spajalicama i heftalicama. Zažmurim, naježim se nekoliko puta, uzdahnem... Slikar... Ide na Aljasku da čisti ribu, ošamarim samu sebe... šezdeseto godišće, nezaposlen, ni kućeta ni maćeta, lav samo u horoskopu... Ne verujem da će mu dati vizu.*

Broj 54, Stojan Gavrilović, komercijalista, 1990, premlad za mene, i riba, pu, pu, pu, hipsterska frizura dosadna u svojoj različitosti, a dosadno mu je i zanimanje, kao i moje... eto, ipak imamo nešto zajedničko...

Džuno, Aljaska

Draga Gago,

rešila sam da ti pišem kad malo slegnem utiske, mada se još nisu slegli. Naporno mi je i nikako da se naspavam, ali konačno dišem. Nikada nigde nisam udahнула čistiji vazduh. Čini mi se da su mi se i misli razbistrile i neke stvari vidim jasnije. Miris ribe mi je stalno u nosu, ali to mi uopšte više nije gadno. Zanimljivo je čak da ribu, so i alge osećam kao svežinu života i novog početka. Vazduh je mokar i svež, svi smo

stalno okupani kišom i znojem, a riba nam je sapun. Klizava je i masna i moraš da naučiš da je obuzdaš, migolji se i kad je živa i kad je mrtva. Nije teško kad uvežbaš, čak je i zabavno. Posle pedesetog lososa ruke već počinju same da rade, pa ja mogu da odlutam u druge krajeve s raznim muškarcima, a poneki mi se čak nasmeši i u stvarnosti, što se u kancelariji nikada nije desilo. Nemam vremena da gledam sebe odozgo, a ne bih ni videla ništa osim kacige, gumenih čizama i radnog kombinezona. Kad je toplo, obučem ga na golo telo i posmatram reakcije mog najbližeg kolege - stranke broj 54. Koža mi je preplanula, kosa masna i zamršena, pogled poludiavlji, osmeh širok i srdačan, pomalo kao facijalni grč. I njegov je takav.

Sećaš se kad sam ti pričala kako žalim ove ljude koji traže vizu za Aljasku. Prevarila sam se. Život se oseti tek kad ga zgrabiš rukama kao ribu koja se migolji, kad ga opipaš i oblikuješ kako ti hoćeš, a ne čekaš da on oblikuje tebe.

Puno te volim i molim te da prestaneš da pušiš i da gledaš u te šoljice.

Dušica

Ko nam je uzeo zemlju?

Alarm se razvlači od sedam, sad je pola jedanaest, u jedanaest će Eva biti na vratima, Eva nikad ne kasni. Kažem Damiru da se obuče, ne bih baš da ga zatekne ako se popne do stana. Jesu bili zajedno pre sto godina, ali ne mora da zna nešto što ionako nikome ništa ne znači. Dok Damir bunovno prtlja po razbacanom vešu razdvajajući moj od svog kao u nekom kvizu, ispiram lice i usta univerzalnom ajurvedskom vodom, tek onda se češljam i perem zube. Za doručak i tuširanje neće biti vremena, smrdeću na nepodopštinu ceo dan.

Eva u poslednje vreme dolazi sve ređe, bira skupe restorane i priča o umetnosti više nego ikada. Više o prodaji nego o proizvodnji, ali i to se računa. Ja dvanaest godina nisam naslikala ništa osim prazničnih akvarela za daroteku u kvartu, konsalting se svakako više isplati, ali to nije jedini razlog. U svakom slučaju Eva me više neće pitati o tome, zabranila sam joj još prošlog puta da razgovaramo na tu temu, uvek se posvađamo. Ne viđamo se često, treba piti i pričati o tipovima, ne da mi se da palamudim o umetnosti i smrtnosti.

U jedanaest je stan već pust, provetavam, ukljanjam ostatke muškarca u kući, mada uvek mogu reći da smo se Igor i ja pomirili. To je ionako jako blizu i jako daleko od istine, zavisi od ugla posmatranja. Eva svakako stalno ponavlja da smo mi sudbinski spoj i da se nikad nećemo razdvojiti. Tačno u jedanaest zvoni na interfon, jebala je zapadnjačka tačnost, kaže da siđem, skačem krotko i poslušno kao da nisam mamurna.

Silazim zaogrnutu u šal, s ogromnim naočarima za sunce i podignutom kragom. Eva me odmah fotka i konstatuje da ličim na filmsku zvezdu koja se krije od obožavalaca po danu. Istina je da se krijem, kad se zaređaju mamurni dani dogodi mi se da sretnem samu sebe na ulici i jako se prepadnem. Kad je mamurluk naročito jak ta osoba koja sam zapravo ja ponekad priđe i postavlja mi pitanja, to ume da mi pokvari dan. Pitanja nisu naročito duboka, ali remete prirodne funkcije organizma koji pokušava da se zaleči od alkoholne devastacije. Eva me fotka i bez pitanja postavlja fotku na Instagram uz *#spektakularno neraspložena*. Pita je l' bančenje bilo sa muškim društvom, ostavljam je da se prži na tihoj vatri, pitam šta je smislila za doručak, a ona kaže da je uveliko vreme ručku, onda skrećemo levo od raskopanog dela moje ulice i po načinu na koji hoda kapiram da je i ona možda sinoć stigla da se opusti posle leta, ili da kiseli nekog tipa za večeras. Dve ulice dalje sedamo u baštu čuvenog suši bara, znala sam da će biti ovakvo neko proseravanje, suši je novi kari, pripremam tablete za mučninu, sigurno ću povraćati pre i posle jela. Ne vredi mi da se opirem, Eva je već spazila novine

u meniju, konobar je sladak, venera je u lavu, merkur retrogradan, najebala sam. Naručujemo mohito i sake kao aperitiv i četiri vrste suši porcija, guram ruku dublje u džep sa lekovima, jagodice prstiju lepe se za glatku arhitektoniku kondoma, neiskorštenog, nadam se. Mohito je jako ukusan, verovatno košta koliko i sat mog konsaltinga, Eva cucla sake, volim je, jebi ga, iako je teška folirantkinja. Oko nas sede sve neki parovi, muškarci su podšišani ko tipovi iz *Piki Blajnersa*, žene su lepe kao da su sve iz Novog Pazara, svi su mlađi od nas. Krasan svet ćemo ostaviti budućim ideologijama na izvol'te, ako išta drugo dođe posle kapitalizma.

Pitam Evu kod koga je odsela ona kaže kod Nadice i meni se suši sa *filadelfija* namazom, tunjevinom i prazilukom bukvalno zaglavi u grlu. Čitala sam da se stariji ljudi u Japanu guše od lepljivih pirinčanih kolača, ako se sad udavim svakako pomeram starosnu i geografsku granicu, ulazim u anale. Onda ono malo preostalih slika iz perioda pre Igora može da isplati moju sahranu i još mom bratu da ostane za zajebanciju. Mrzim Nadicu, neću da umrem zbog nje, nateram se nekako da progutam govno koje smrdi na lučke gradove i plaže na kojima se niko ne kupava, fora je da se samo napne analni mišić i blago pogne prema napred, da se napravi luk od dušnika do želucu. Uspela sam da preživim suši, ali trauma ostaje, opet čeprkam po kondomu i vadim tablete na sto, želim da Eva zna da me je povredila i da ću morati da pijem tablete protiv mučnine i dizanja kiseline u želucu. Konstatuje da mi nikad nijedan ručak sa njom ne prija, ja ispaljujem kako

mi spominjanje Nadicinog imena nikako ne prija, ona se slaže da je Nadica kučka, ali da je to polu-poslovna šema, Nadica će je spojiti s nekim tipovima koji valjaju *haj art* u Evropu. Mislim da mi se nikad više nije sralo od Evropske umetnosti nego tad dok sam gledala kako Eva elegantno žvaće zelenu memlu, pijucka azijski surogat za rakiju i šacuje konobare čiji se broj oko našeg stola alarmantno povećava. Namirisali su Evinu neograničenu platnu karticu štampanu u Americi i rabljenu po luksuznim tržišnim centrima, restoranima s pogledima na Hadson i u teretanama u kojima se zatežu filmske zvezde srednje kategorije specijalizovane za romantične komedije sa jakim protagonistkinjama. Kao ajkule kruže oko nas u imperijalističkom baletu savršene usluge, osmehuju se reckavo, očekuju da puno pojedemo, umrtviće nas egzotičnim ukusima, pre nego što donesu dezert pretvorićemo se u veprove kao u onom crtaću, postaćemo nahranjeni avatari sopstvenih ličnosti, Eva će hipnotisano izvaditi svoju karticu, ajkule će se pobiti među sobom, niko ništa neće primetiti, gosti za ostalim stolovima su odavno mrtvi. U tom trenutku moram da odem da povratim, onda ću nastaviti da jedem, to je možda i bulimija jebem li ga, moraću i još jedan mohito da naručim, nek ide život kad već Eva plaća.

Vraćam se za sto na kom je još hrane, Eva pije supu iz neke plavkaste činije na ptice, meni se nivo elektrolita u organizmu dosta smanjio, za mene bome nema supe pre nekog alkohola, negde se mora povući granica u slepom oponašanju tuđih prehrambenih navika, dižem ruku, konobar mi već diše za vratom i smeje se kao Džoker,

na engleskom me pita šta želim, Eva mu odgovara na francuskom, ponosna je što misli da smo strankinje, izgovaram mohito sa *j* da pokvarim čaroliju, Evi nije pravo, živim dve ulice dalje i stvarno me zabole da se pretvaram. Nisam ni stigla da se vratim u kolotečinu svojih misli a konobar je već tu s pićem i pita može li nas još čime uslužiti, Eva mu kaže da je zasad okej ali da možda ipak ima nešto što može da uradi za nas i blago odmahuje nadlanicom na jako čudan način, konobar i ja se verovatno pitamo treba li on sad da joj poljubi ruku koju ne sklanja, dođe mi da joj ja poljubim ruku, samo da on može da ide, na kraju odlazi, bogu hvala, boga ima, novi mohito je jači od prethodnog. Pitam Evu zašto je toliko veseli kad neko misli da nismo odavde a ona mi odgovara da je to zato što su Srbi govna, ja joj kažem da su svi ljudi govna, pogotovo natripovani evropocentrični kolonizatori, Eva ne bi mogla da se složi i počinje priču o Nadici i njenom putovanju u Tunis i Liban gde je sve vreme provela sa humanitarnom organizacijom *Družba Dušebrižja* koja pomaže lokalnoj zajednici u očuvanju tradicionalnih vrednosti, obnavljanju kulture i povratku teritorija bespravno rasparčanih prilikom poslednjih građanskih sukoba. Ja opet ponavljam kako je Nadica kučka, podsećam je kako se spandala sa svakim mojim tipom posle mene, a sa nekima dok su se te veze još klatile na traljavi izgovorima, poslednji put kad je to uradila i kad se smuvala s onim pedofilom iz Udruženja likovnih umetnika nagovorila ga je da iskoristi svoj uticaj i izbaci me iz udruženja, nemam pojma šta su napričali, ali tri godine mi se niko iz udruženja nije javljao na ulici i svi

su bežali od mene na izložbama i sličnim događajima. Ne može se reći da je Nadica uticala na moju kreativnu blokadu, prestala sam ja da slikam davno pre toga, ali sam se s više radosti motala po umetničkim salonima i trućala u prazno s ljudima iz branše što je u najboljem slučaju rezultiralo povatavanjem s ponekim vajarem-rezidentom ili zakazivanje dejta s nekim mlađanim gimnazijalcem kojeg bih slagala da sam profesorica na akademiji i kome bih dala lažni broj telefona. Eva se slaže da je Nadica zlo, ali da je njen uticaj ovde i u umetničkoj dijaspori ogroman, da se sve češće njeno ime spominje i u Americi, da poznaje koga treba da poznaje i da ima dobru šemu za svaku vrstu tezge. Pitam je šta će joj tezga kad tamo u Americi sve dobro ide, ona kaže da ja ne znam koliko su se stvari promenile, da su cene skočile, ukus se izopačio, potražnja metastazirala, mecene desetkovale. Onda ponovo napastvuje meni i šara prstom po odeljku za dezerte što bi možda moglo da znači da se naš ručak približava svom vrhuncu i uz malo sreće i izvesnom kraju, govori mi kako nas je Nadica pozvala na užinu i marokanski čaj od mente. Ja joj kažem da je stvarno luda ako misli da ću ići kod Nadice u atelje gde sam onomad zatekla golog Savu koji joj je kao pozirao za novu seriju radikalnih muških aktova i onda čujem kako mi neko treće lice govori da se opustim i da odem i stavlja svoju ruku preko moje. S užasom kapiram da je to moja dvojnica, jasno je da me danas ništa nije moglo sačuvati od nje, nevolja se lepi za suši kao znojav dlan za stodinarku, poludeću, nisam više mamurna ali nisam ni dovoljno pijana da iskuliram ovu posetu, ona

kao da me razume – preporučuje da naručim još jedno piće, pobedim svoj strah i odem kod Nadice, eto, baš u inat. Poslušam dvojnicu, šta ću, ipak je ona ja, možda za nijansu simpatičnija i sa lepšim rukama, prsti su joj nekako vitki i nisu izgrebani, jer ne živi s mačkom. Pitam se je l' i ona spava s mojim frajerima kad mene otkače i da li ima sličnih problema s orgazmom, ne znam zašto mi se svaka treća misao vrti oko seksa ili Nadice. Dok Eva započinje neku nebuloznu priču o najnovijim trendovima u akademskom slikarstvu Istočne obale, moja dvojnica zeva, ja sam napokon pijana i srećna. Toliko sam srećna da sreća za stolom pretiče, odlučujem i ostale da usrećim, kažem Evi da ću ipak s njom do Nadice, ali da me zajebu s marokanskim čajem i da ću ja sebi kupiti pivo usput, ona ushićeno plješće rukama na šta joj konobar odmah spušta ušni resicu kod usta, ona mu zavodljivo šapuće da nam donese račun na šta on još malo ostaje u tom položaju i sad kao da treba da ga ugrize za to uvo ili nešto, ali Eva samo zagriže svoju usnu i on odlazi u oblaku njene hormonalne erupcije. I mene ponešto stiže od tog estrogena i sa velikim zakašnjenjem se pitam zašto nisam flertovala ni sa jednom od tih predivnih anđela koji sve vreme lete oko nas.

Nešto kasnije ustajemo, Eva je ostavila razmetljivu napojnicu nesvojstvenu ovom podneblju i konobari nas prate skoro do kraja ulice, fale tamburaši ili neki pomodni DJ pa da scena postane stvarno urbana, ona druga ja završava ostatke kolača sa slatkim pasuljem i ova ja se pita hoće li kad završi poći sa nama. Položaj sunca se menja i ja slabije vidim tako da se bukvalno

zabijam u vrata trafike, ali tumačim to kao božiji znak i kupujem dosta piva koja jedva utrpavam u plastičnu kesu. Eva cepa kesu zubima da ilustruje svoju ekološku samosvest. Ovaj eko-terorizam mi razbija nekoliko flaša, ali se suzdržavam od gundanja, moja dvojica je tu, spušta mi topao i umirujući dlan na rame, sve je opet dobro. Plaćam platnenu vrećicu i dokupljujem još piva, pitam Evu hoće li ona nešto, Eva neće, nastavljamo, Nadicin atelje nije daleko, brzo stižemo.

Ulica se dosta promenila od kad sam poslednji put bila ovde, ali zgrada je ostala ista. Nadica nas dočekuje uz širok osmeh i delimično prigušenu kompilaciju *world music 4*, grli Evu kao da se nisu videle prethodne večeri, mene pokušava da poljubi u desni obraz ali ja se istovremeno naginjem prema njoj i na trenutak su nam usne bizarno blizu, ali ipak uspevamo da izmanevrišemo neki poluzagrljaj-polupoljubac, u prazno. Muzika i miris akvarela se pojačavaju kad ulazimo unutra, zabrinuto posmatram kako kučka lupa vrata mojoj dvojnici pred nosom, ali dvojica je faca kakve nema, prolazi kroz vrata i hodamo rame uz rame zaverenički se osmehujući. Svud po stanu su Nadicine slike, u hodniku najnovija serija koju prepakuje za ovogodišnje bijenale, u dnevnoj sobi one malo starije koje su u isto vreme i ukras. Sedamo na neke konceptualno rasparčane fotelje, guzica mi upada u procep između crnih i narandžastih kocaka u središtu poludivana, s moje leve strane miševi u terarijumu valjaju neku kuglicu, treba mi piće, dvojica odobravajuće klima glavom. Dok se nalivam Nadica nam s ponosom priča kako je uhvatila miševe

da joj noću grickaju slike i nakon kraće borbe sa sobom odlučila da im oprost i pripitomi ih. Sad ne samo da su postali njeni kućni ljubimci i životni saputnici nego su joj i od velike koristi – valjaju i umekšavaju hašiš tako da bude savršen za rolanje. U njenoj kući su i miševi umetnici, od muke krišom nudim dvojnicu pivom, odmahuje glavom, ne bih ni ja pila da mogu da prolazim kroz vrata. Nakon razgovora o miševima Eva i Nadica nastavljaju o putovanju po Tunisu i *Družbi Dušebrižja*, ja se uz izvinjenje isključujem iz programa i odlazim do vecea. Malo koristim priliku da razgledam Nadicinu najnoviju seriju, goli muškarci sa mini-ventilatorima u ustima, žene sa licima orlova i telima stjuardesa, kolaži s masonskim simbolima i grafikama ruske ćirilice, pustinjski pejzaži u neobičnom koloritu. Spuštam usta na jednog golišana koji nema ništa u ustima, sviđa mi se ukus boje, verovatno koristi *treksi kolor*, neko vreme se ne pomičem, a onda jezikom rovarim po nacrtanim usnama. Frajer mi ne uzvraća polubac, ali slika popušta pred mojom silinom, boja puca pod mojim jezikom, osećam finu teksturu platna koja me prijatno grebe. Podižem glavu sklanjam se od slike, zauvek je promenjena, pogledam u dvojnicu, oduševljena je, bolje se namešta, čuva mi stražu. Dobijam još ideja, iz džepa vadim novčić i grebem sliku roze pustinje, trudim se da to ne radim silno i glasno, ne treba da primete dok ne vide, dok ne odem. Uzimam i kondom, njima blago razmazujem centralne ivice jednog kolaža i sa trijumfalnim zadovoljstvom posmatram kako rusko slovo *jat* pada na pod. Onda mirno nastavljam do vecea,

obavljam radnju, vraćam se u atelje da dovršim pivo.

Eva i Nadica su u ostrašćenoj raspravi o granicama ljudske slobode i paradoksalnoj potrebi za oslobađanjem od sopstva kroz umetnost. Eva poredi slike sa neželjenom decom demona slobodne volje i hijerarhizacije čovekove potrebe za kreativnim izražajem, a Nadica smatra da su slike naša druga tela, naša domovina, naš jedini mogući zavičaj. Kaže da su naša dela jedino što stvarno posedujemo i što ostaje iza nas. Novac se može potrošiti, zgrade se mogu urušiti, jezik se može zaboraviti, zemlju nam mogu oteti. Naša dela, jedini istinski genetski zapis ljudske genijalnosti, jedina su zemlja koju imamo i koju niko ne može uzeti. Mislim da sam na ovoj poslednjoj rečenici zaspala dok me dvojinica nije uštinula za nadlanicu.

Na putu do kuće sunce je skoro sasvim zašlo, biram ulice koje najavljuju predstojeće večer. Dvojinica hoda pored mene i počinje s pitanjima. Zanima je šta mislim o širokoj lepezi tema, mnogi bi bili počastvovani. Htela bi da zna šta mislim o abortusu, koje su po meni razlike između katoličke i pravoslavne crkvene muzike, koliko zemalja u regionu svojata ćevape i sarmu kao svoje nacionalno jelo, zašto neki muškarci koriste dva kondoma prilikom snošaja. Izvestan broj pitanja se takođe odnosio na Nadicin nadahnut monolog o umetničkom delu kao jedinoj istinskoj domovini. Uspešno sam odćutala do kuće, oči su mi se sklapale, jedva sam čekala da se bacim na krevet moleći se bogu da Damir nije iskoristio privilegiju rezervnog

ključa i odlučio da me iznenadi svojim prisustvom. A ako ćemo iskreno na sva ta pitanja i nisam imala neki smislen odgovor, sve što sam mislila o životu davno sam predstavila u svojim slikama, nema tu šta više da se kaže.

I want to believe

Izgleda tačno kako su zamišljali - beskrajna pustinja, potpuno prav put, suncem spaljeni kotrljani. Miris vrućeg peska. Pored ulice pumpa, matorac koji, naravno, nosi avijatorke, kaubojski šešir, kariranu košulju. Drvena stolica na ljuljanje.

„Looking for aliens?”

Realno, ko ih ne traži?

„Just passing by.”

Gorivo, voda, čips, čokoladice. Poslednja stanica pre odredišta. Ovim tempom stižu za 4 sata. Milan već čeka. Uzbuđenje raste. Vrućina, doduše, otežava stvari.

„Izgledaš kao kreten u tim kaubojkama.”

„Tebi?”

„Meni. 100 stepeni napolju, nosiš čizme.”

„Koga boli kurac šta ti misliš? Devojke to vole.”

„Tripuješ.”

Kamera leži pri ruci, boks cigareta, dvogled, vijetnamke (noću naglo zahladni), mape (ucrtano mesto drugog pada). Bez greške. Pokret.

Ređaju kilometre istog pejzaža - autentične scenografije svih onih filmova o ludim kamiondžijama rednecima, ljudima izloženim radijaciji, bliskim susretima treće vrste, motornim testerama. Trula spržena Amerika. Jeza.

„Daj, pusti muziku.”

Počinje „Suspicious minds”. Može. The king has left the building. Nekim NLO-om, možda.

„A da pokupimo neke ribe?”

„Gde, care?”

„Otkud znam.”

Kazaljke kotrljaju, pola devet. Taman. Treći čovek uskače nazad.

„Tačan si.”

„Imao sam sreće, pokupila me neka cica čim sam krenuo.”

„Ha! Vidiš, postoje i ovde.”

„Normalno, ali bitnija je misija. Bros before hoes.”

„Pederu.”

Veći deo vožnje ćute. Ima li svečanijeg trenutka? Ostvarenje dečaćkih snova, posle 20 godina. Klinci štreberi nadomak cilja.

Kroz spuštene prozore večernja svežina donosi trenutak olakšanja. Rasteruje umor. Duvanski dim zavarava glad. Nema spavanja noćas, a vremenska razlika naplaćuje ceh.

„Hoću kafu.”

„Ja masažu.”

„Ziggy Stardust” trese zvučnike. Glas čoveka kameleona prijia, marsovski pauci mile ušima, sjajan saundtrek.

Jednoličnost saobraćajne signalizacije prekidaju policijske rotacije. Vojna ili civilna? Alen nevoljno zaustavlja auto.

„Good evening, boys. You’re trespassing. May I have your driver license?”

„Sorry, officer. We’re lost.”

„Serbia? Been there once. Kosovo, to be exact.”

Još jedan ratni veteran. Sigurno ponosan. Mrmljanje otpozadi.

„Srce Srbije, majmune.”

„What is he saying?”

„Nothing. Stefane, umukni.”

„Get out of the car. Now.”

Beograd - Frankfurt - San Francisko - Las Vegas, pa drndanje busem, rentiranje Ford Mustanga, benzin,

osiguranje. Preko hiljadu evra, zasad nedefinisana količina dolara. Ovo im nije trebalo. Ovakav kraj.

Najednom nešto menja atmosferu. Vreme nepomično stoji dok vazduh pulsira. Bela jarka svetlost, zaslepljujuća, svi pokrivaju oči. Sekunde traju predugo. Električno zujanje, barem tako zvuči. Histerični smeh odjekuje sa zadnjeg sedišta.

„Too late, man! Elvis has come for us!”

„Jebote, uspeli smo!”

Tri diska započinju igru iznad njihovih glava, suludo manevrišu, prebrzo, pod oštrim uglovima. Ipak, iznenađujuće lako. Zatim doleću četiri Blek Hok helikoptera, presporo. Sasvim različita liga, ni prineti. Kakva žurka! Kreće navijanje.

„Idemo, Itiji, jebeš Amerikance!”

„Tooo, priđi mu zdesna! Iseci ga! Ahahhaaha!”

Policajac namršteno razgovara radijem. Letelice nestaju iz vidokruga. Lisice zveckaju.

Apsolutno vredno batina, deportacije, svega.

Najbolji dan, ikada. Kome treba snimak. Zar bi iko uopšte poverovao ovoj priči?

Kućica

Kada sam kupio svoj novi stan, zapravo prizemnu kuću, mravi koji su ispunjavali svaki njegov deo me nisu ni najmanje zabrinjavali. Smatrao sam ih posledicom nehigijene prethodnih vlasnika, problemom koji će se rešiti čim uklonim ostatke hrane. Nisam ni primećivao da ostataka hrane nema, bio sam presrećan što sam za vrlo male pare dobio celu kuću.

Uneo sam kofere, kutije, torbe i počeo da čistim. Bilo mi je žao da mrave gnječim metlom, pa sam ih gurao ka ulaznim vratima i u dvorište. Isplatilo se. Posle sat i po metenja i čišćenja, nije više bilo ni jednog. Odahnuo sam i počeo da se raspakujem.

Postavljao sam penu za brijanje i kupku na policu u kupatilu, kada sam primetio da izlaze iz neke rupe u zidu, iako sam sasvim sigurno bio očistio taj deo. Rukom sam ih zgrnuo na list toalet papira i izneo u dvorište. Možda sam ipak bio prevideo.

Instuširao sam se i legao da spavam. Nije ni bilo toliko posla, na kraju krajeva.

Skočio sam iz kreveta kad me je sunčev zrak ošinuo preko kapaka. Uplašio sam se da ću zakasnuti na posao, a zapravo je bilo dosta rano.

Bauljao sam do kupatila. Na putu sam susreo mrave koji su se kretali u mom smeru, izlazeći ispod sokle u predsoblju i dve stonoge. Očistiću ih čim se umijem, pomislio sam.

Pazeći da nikog ne zdrobim, metlom sam ih smestio u đubrovnik i izneo. Oprao sam ruke i seo da doručkujem.

Tek sam stavljao prvi zalogaj kuvanog jajeta u usta, kad je jedan mrav počeo da mi se šeta oko tanjira. Ne znam da li je bio povratnik iz one ekipe koju sam upravo izbacio, ili neki nepoznati, svejedno, smetao mi je. Zapravo, nervirao me je. Retko upotrebljavam tu reč, ali to je bio tačno taj osećaj.

Blagim pokretom sam ga odgurnuo sa stola, znajući da mu od pada neće biti ništa, i nastavio da jedem.

Mislim da sam i dalje žvakao isti zalogaj koji sam potom stavio u usta kad sam ga video kako se vere uz ivicu stola i usremljuje u moj tanjir. Ponovio sam pokret od malopre, ovog puta nešto grublje. Nestao je.

Ne zadugo. S uživanjem sam privodio kraju prvi doručak u novom stanu, kad sam ugledao prvo njegovu glavu, a zatim i celo telo. Uspravio se na zadnje noge i rekao mi sledeće:

– Čuj, prijatelju, vidim da ne shvataš i da su ti potrebna konkretna objašnjenja. Ova kuća je naša, nas mrava, buba i stonoga iz ovog dvorišta, oduvek je tako bilo. Mi smo ovde brojniji. To što si je ti kupio nema nikakvog značaja. Toplo i miroljubivo te sada savetujemo da se iseliš s naše teritorije.

Ti ćeš da mi kažeš, pomislio sam! Trudio sam se da vas poštedim, ali više neću. Ako ti mene napadaš, ja ću da ti vratim. Ceo mravinjak mogu da uništim za nekoliko minuta ako budem hteo, da spalim svu travuljinu u dvorištu i oslobodim se svih vas zauvek.

Njemu sam se, međutim, osmehnuo i rekao: „Važi, drugar. Biće kako ti kažeš! Pakujem se popodne!”, i pokupio sudove sa stola.

On je uzeo mrvu hleba koja je ostala i sišao. Njegovi saplemenici su, u redu po jedan, marširali iz kupatila ka sudoperi. Nekoliko zelenbuba mi je sletelo na prozor i ostalo da se sunča. Hladnokrvno sam ih posmatrao, kujući plan. Obukao sam se i otišao na posao.

Vratio sam se s pet velikih tuba insekticida. Na brzinu sam skinuo odelo i dao se u potragu za rupama i procepima: ispod sokli, na spojevima vrata i prozora, ispod sudopere, umivaonika... Mravi su shvatili moju nameru i dali su se u beg. Ja sam ih, međutim, sustizao i pumpao za njima smrtonosni prah. Čuo sam njihove jauke iz uzanih tunela, a zatim je sve utihnulo.

Eto vam, gamadi, pomislio sam, iznenadivši se da sam uopšte upotrebio takvu reč. Da vidimo ko je jači i čija je kuća!

Seo sam za sto i sipao sebi čašu vina, da nazdravim smešnu pobedu. Priniosio sam čašu ustima i gledajući preko njene ivice primetio kako četa mrava ulazi ispod ulaznih vrata. Otpio sam gutljaj, misleći da mi se priviđa, ali oni su se postrojili ispred mene, a jedan, možda onaj isti, izdvojio se iz reda i obratio mi se:

– Mladi čoveče, nisi se obazirao na naša upozorenja. Naprotiv, napao si nas. Verujemo da znaš da ovo znači rat.

Ostali mravi su podigli ruke i viknuli: „Raaaat!”

– Međutim, budući da smo miroljubivi, odlučili smo da ćemo ti dati još jednu šansu. Napusti stan u roku od dvadeset i četiri sata i nećemo ti se osvetiti za ono što si nam uradio. Da nas ne bi prevario kao prošli put, zaplenićemo ti odelo i vratićemo ti ga kad se iseliš.

„U redu. Predajem se”, odgovorio sam lukavo, kao nikad pre u životu. „Iseliću se sutra posle posla”.

– Dogovoreno, rekao je mravlji predstavnik, a zatim uzviknuo: „Nosi!”, na šta se cela četa razbila u strelce i dala u trk ka mom odelu, koje je ležalo na krevetu, bačeno u brzini. Poduhvatili su ga, doneli do vrata, spustili, razvili se u uspravnu četvu da vrata otvore, i odneli ga.

Samo vi nosite, imam još pet odela u ormaru. Sipao sam još jednu čašu vina i počeo da pravim strategiju. Sutra dovodim pojačanje u vidu majstora - ispuniću silikonom apsolutno sve što se može ispuniti, a travuljinu ću da spalim. Pošto nema druge, postaviću veštačko cveće u dvorište.

Ustajući od stola, primetio sam da su na okviru otvorenog prozora i dalje tri zelenbube. Da li je moguće da su poslali špijune? Iz predostožnosti sam ugasio svetlo i otišao na spavanje.

Kad sam se ujutro probudio, mrava nije bilo. Pridržavali su se dogovora. Tri zelenbube su, međutim, i dalje bile na svojim pozicijama, a na kuhinjskom pultu sam primetio i jednu stonogu. Sad više nije bilo sumnje, posmatrali su me. Da ih zavaram, otvorio sam kofer i stavio nešto odeće unutra. Doručkovao sam i otišao.

Na poslu sam bio nervozan i dekoncentrisan. Zapravo, slabo sam i radio, veći deo vremena sam pretraživao internet u potrazi za dobrim zidarom s iskustvom ispunjavanja silikonom kuća u prirodi. Svaki odlazak u toalet sam koristio za telefoniranje, i na kraju sam uspeo da pronađem odgovarajućeg čoveka. Dogovorili smo se da dođem da ga pokupim u pola pet.

Čim smo nas dvojica zakoračili u dvorište, primetio sam komešanje u neprijateljskim postajama, ali nisu nas napadali.

Ušli smo na spornu teritoriju. Moj plan je bio da prvo obradimo unutrašnje šupljine, a zatim prozore i vrata, te, kad on izađe, da izađem i ja i dokrajčim dvorište. Tada ću biti miran.

No, izgleda da sam bio provaljen. Čim se majstor dao na posao, pojavila se četa mrava. Njihov predstavnik mi je rekao strogim glasom:

– Ponovo pokušavaš da nas prevariš. Više nećemo biti fini prema tebi.

„Raaaat!”, uzviknuli su ostali mravi, kao i prošli put. Ovog puta pridružile su im se helikopterske jedinice zelenbuba, koje su letele ukруг iznad njih, a stonoga što je i dalje stajala na kuhinjskom pultu propela se na zadnje noge i krenula ka nama.

Povukli su se na svoje pozicije, a majstor i ja smo se užurbali da završimo posao dok nas ne napadnu.

Uspeli smo sve da zakitujemo pre reakcije protivničke strane. Otvorio sam vrata da majstora ispratim, i video da je neprijatelj spreman. Majstor se dao u beg, insekti za njim, a ja sam iskoristio priliku i zapalio prvo žbunje ispred vrata.

Nažalost, shvatili su i ovu moju taktiku i jurnuli nazad, ipak im majstor nije bio toliko bitan.

Užasna crna bića su odletela do obližnje bare i donosila vodu u koficama od lišća. Ja sam se povukao u svoje sigurno sklonište. Požar je bio ugašen.

Bio sam siguran unutra, ali i zarobljen – napolje nisam smeo, nisam se usuđivao ni da zamislim šta bi mi uradili. Proverio sam stanje zaliha hrane – jedva za dva-tri dana. Još nisam bio obavio niti jednu ozbiljnu kupovinu otkad sam se doselio.

Kao i u drugim kritičnim trenucima, sipao sam sebi čašu vina, u nadi da ću opuštenim mozgom razmišljati bolje. Doneo sam odluku da, kad padne mrak, zaključam kuću i pokušam proboj kroz neprijateljske redove.

Bilo je dva posle ponoći. Verovao sam da svi moji protivnici spavaju. U potpunom mraku i potpuno

nečujno otvorio sam vrata. Ništa se nije dogodilo. Oprezno sam zakoračio napolje. I dalje nikakva reakcija. Sada već ohrabren, zakoračio sam brže ka kapiji. U sledećem trenutku sam osetio da mi mravi i bube gamižu po telu i vršljaju po kosi. Užasnut, tresao sam ruke i noge, povlačeći se nazad ka kući. Morao sam da ih se otremem pre nego što uđem.

Nije bilo moguće. Njih je svakog trenutka bilo sve više i više, počeo sam da osećam njihovu težinu, da se zanosim, dok se, konačno, nisam srušio na zemlju. Već priviknut da gledam u mraku, video sam da je jedan deo snaga napao stambeni objekat, dok me je drugi držao zarobljenog na travnjaku. Kuća je bila okupirana. Zatvorio sam oči, bespomoćan.

Kad sam progledao, bilo se razdanilo. Iz svog neobičnog položaja mogao sam da vidim da kuće više nije bilo – preda mnom je bio treperavi crno-smeđe-zeleni zid od gadnih insekata.

Kraj glave mi je stajala moja žena.

– Mislio si da je u redu da zбриšeš i uvališ meni sve obaveze oko dece? – ljutito je postavila retoričko pitanje.

Nikad fejk

Znao sam Robija Lija od malena, nekad smo čak bili i dobri drugari. Kada sam prvi put čuo glasine, pre nego što su svi saznali, pitao sam ga dal je istina da je u vezi sa Meri Džejn, i kako to može. Bilo ga je sramota. Ali mi je priznao da je tako. Priznao mi je da je voli najviše na svetu. To sam nekako znao, mislim da su svi znali, a ako i nisu vrlo brzo su saznali. Mada mislim da smo svi mislili da je ta ljubav ipak drugačije prirode.

Meri Džejn, ili kako smo je uglavnom zvali Emdžej, i Robi Li, koga smo uglavnom zvali Robi Li, postali su jedan od onih parova koji se svima gadio. Robi Li Meri Džejn nikad nije zvao Emdžej, zapravo retko ju je ikad zvao njenim pravim imenom. Oduvek, otkad znam za sebe, njih dvoje su bili nerazdvojni. Broj nadimaka koje su jedno drugom davali rastao je neverovatnom progresijom, mada najučestaliji su bili Maco, Puslice, Bebo, Malena, Dušice... jasno vam je. Kreativne varijante su bile najgore, kad bi se baš prepustili, tipa Medu-Zeko.

Nakon što su počeli javno da demonstriraju svoju ljubav, stvari su se pogoršale i za njih i za okruženje. U

školi kad razgovaraš sa njima jedno drugom bi nastavljali i završavali rečenice, apsolutno se slažući u svakom izrečenom stavu. Često bi ono koje ne završi rečenicu dodavalo kako je ono koje jeste završilo rečenicu to divno reklo i kako je to drugo divno i “koliko te volim Maco, Kuco, nju, nju”, bljak! Da ti krene pegla.

I dalje bih ponekad zablejao sam sa Robijem Lijem, ali kad su bili zajedno stvarno nisam mogao. Mislim, čak je i Emdžej nekako bila kul, al’ opet. Ne možeš brate, ima nešto praiskonsko što krene da ti gura kiselinu uz jednjak i ždrelo, dok te ne natera da izviješ vrat ka nebu, otvoriš usta i probaš da sprečiš scenu. Emdžej je uživala u tome, posmatrala bi me kao skalju od žive u toplomeru kad se menja temperatura. Poljubi ga, temperatura radikalno skače. Pusti ga i odmakne se, temperatura pada. Priđe mu i izmasira mu krajnike jezikom, ja probijam toplomer i bacam peglu.

*

Nosili su iste starke, čak možda i iste veličine. Crvene. Iste karirane košulje. Preko košulje teksas prsluke sa velikim prišivačima na leđima sa zastavom Konfederacije. Sa leđa su izgledali gotovo isto, mešine kostiju i mesa sa masnim kosama do pola leđa koje moraju jedno po jedno da prolaze kroz roto vrata u tržnjaku. Voleli su da se šetaju po tržnjaku, više stopala bi im dodirivalo patos mimo starke, preko platna, nego preko đona. Ako požive još koju godinu tržnjak će posećivati na tandem skuteru za slabije pokretne.

Ipak, život u selu nije... mada, selo je pogrešna reč, London je više kao neki zipovani grad, nekoliko raskrsnica i zgrade, al' ne više od deset hiljada duša. Da London... London, Ohajo, ha! Nego, šta... da, život u selu u njihovim okolnostima mora da nije bio prijatan. Bez obzira na sve, ipak sam imao neku dozu razumevanja za njih. Video sam nebrojano puta po tržnjaku kako komšije blenu u njih dok jedno drugom pridržavaju pileće kosti ispred usta, dok kidaju masnu, pohovanu kožicu usnama koje se cakle od prženog ulja. Voleli su da žderu pukovnikovu piletinu, iz komšijskog Kentakija. Komšije nisu skretale pogled, želeli su da njih dvoje vide da ih gledaju, da ih se gade. A Emdžej i Robi Li su se pravili da ih nije briga. Ali mora da im je smetalo! Nije se to završavalo u Kejefsiju, svuda ti jebeni osuđujući pogledi.

Polu sela ih je znalo, ali oni nisu znali njih. Ali su znali odakle ih svi znaju. Licemeri jebeni! Najviše su mrzeli licemere. Licemere i fejkere.

Vukljali su neke kesetine pune pitaj boga čega. Stali bi sa vremena na vreme nakon što bi cvrkutali jedno drugom nadimke i njunjukali, a onda bi im se nosevi protrljali, nakon čega bi usledio masan poljubac, ili kako to lepo kažu kod mene u Londonu, žvalavljenje. Što su se više nakašljavali prolaznici pored njih, to su oni više mljackali. Kad bi im ponestalo daha odlepili bi se jedno od drugog, uz zvuk kao da se vakum guma odlepljuje od prljave sudopere. Robi Li bi obrisao brkove spoljašnjom stranom desnog dlana, nakon čega bi spoljašnju stranu

desnog dlana obrisao o unutrašnju stranu desne butine. Leva šaka bi uhvatila Meri Džejninu desnu, pripadajuće ruke bi se zategle i ispružile dok se Meri i Robi udaljavaju jedno od drugog. Tako bi hodali sa zategnutim rukama, držeći se čvrsto, dok dlanovi ne bi polako krenuli da proklizavaju od znoja. Onda bi se ponovo približili i zagrlili, Meri Džejn bi ulegla u Robi Lijev mokri levi pazuh, okrenula glavu ka njemu i usledila bi još jedna žvaka.

Znali su da se nikad neće venčati. Robi mi je rekao jednom da mu je najveći san da oženi Meri Džejn, ali to prosto nije bilo moguće, nigde. Ali Ohajo im jeste pružao najviše slobode.

*

Većina nas ih, doduše, bolje poznaje po outfitima koji nisu starke i teksas prsluci. Dosta... oskudnijim outfitima! Nemam pojma, meni je to sve nekako interesantno kao fenomen. Skoro kao neki rijaliti, sramota te da priznaš da gledaš, a zapravo ne možeš da prestaneš. Meri i Robi su možda i najpoznatiji građani Londona svih vremena! A u Londonu se svi prave da ih ne poznaju. Koja ironija! Mada, opet nemaju problem da im stave do znanja da znaju ko su i šta rade i koliko im se gade.

Da ne tupim, Meri i Robi zajedno drže jedan od najposećenijih kanala na Porn habu, imaju svoj sajt preko kog prodaju lajv strimove svojih performansa, a za svoje hard kor fanove imaju i Patreon stranu. Sve to im donosi sumanute količine novca.

Pitao sam Robija Lija, “Kako možete da prolazite pored svih tih ljudi svaki dan, znajući da je velika većina njih ili drkalo kurčeve ili glancalo pičke na te vaše klipove?”

Robi je bio jasan. “Dečkonjo, ne znam šta da ti kažem, sada sam se već nekako navikao. Pošto to već traje neko vreme, počeo sam da zanemarujem pornofetišističku stranu svega i na celu priču gledam kao na neki društveni eksperiment. Svi ti govsnari i govsnarke koji nas svaki dan bičuju pogledima i idu nedeljom u crkvu, svi su oni to gledali. Nemoguće da im je svima to neko rekao. Svi su to gledali i svima im se sviđa. Siguran sam da neki i plaćaju za dodatne sadržaje. I još nešto, oni nisu bilo ko, oni nas znaju. Oni nisu neka onlajn globalna publika koja se pali na trend. Oni znaju da mi kada napišemo *brat jebe sestru*, da mi to stvarno i mislimo.”

Bajloni

Nekada se na pijacu Bajloni, moglo ući sa bilo koje strane. Danas postoji samo nekoliko kapija, od kojih se najmanje koristi ona na uglu Đorđa Jovanovića i Skadarske, po kojoj pijaca nosi zvanično, posleratno ime. Potpuno očuvani duh organizovanog haosa starog Beograda se može osetiti čulom mirisa i pogledom na ribarnicu na samom ulazu.

Nikada nisam video nekog da tu kupuje svežu ribu. Slaba je ponuda prenatrpan je izlog. Tu povremeno kupujem pržene girice, kad sam baš gladan.

Malo ispred, dominira strana investicija u vidu preuređenog montažnog objekta u kome, za slovenačkog poslodavca, radi Boba. Ona prodaje pileće i ćureće proizvode, jednom rečju, perutninu. Boba je uvek ljubazna ali očigledno i ne previše srećna zbog stalnog kontakta sa delovima tela preminulih životinja. Možda i zbog male plate. A možda i zbog oba.

Kod nje pazarim filee za pileće pohovane šnicle koje umem da napravim i sam, mada nikada nisam

pokušao. Uzmem i kilo bubaca za mačke, stekao sam utisak da ih vole.

Taj ulazni koridor koji ide ka centru pijace je verovatnom nekom davnom odlukom namenjen prodaji mesa i sira. Sada tu nude lavore i četke za klozetske šolje. Valjda se u vreme donošenja odluka nije razmišljalo o napretku. Meso od mangulice, konjsko, teleće i juneće su zato na pravom mestu. Uvek puna je mesara „Kod Miće“. Nadasve ljubazan, spreman da posavetuje kako o obradi tako i o pripremi odreska, šnicle ili kotleta, na licu mesta pravi ćevape. Može da porazgovara i o politici ako mušterija, koja je uvek u pravu, ima za tim potrebu.

Ne znam koliko kog mesa ide u mleveno za sarmu, pa onda samo kažem: „Molim vas mešano za sarmu“. Mića objasni da ide svinjsko i juneće, pa me pita dal' može od parčeta koje mi pokaže. Svaki put kažem da može.

Trafika na jednom od glavnih ulaza u pijacu stecište je penzionera koji po povoljnim cenama prikupljaju propagandne materijale. Starija gospođa koja u njoj radi ima posebnu metodologiju prodaje štampe, šta god uzeli od izloženih novina, ona pokaže rukom da vratite na isto mesto i doda vam primerak iz kioska. Naglas računa, ukoliko je potrebno sabrati cene više artikala, često pogreši, ali kupci ne primete.

Srećom, kod nje kupujem samo *Vreme*, za koje znam koliko košta i uvek je rastužim jer neću ni upaljače na popustu a ni napolitanke nepoznatog porekla.

Glavni diler organske hrane na Bajloniju je baka Spomenka iz Sefkerina, mada ona toga nije ni svesna. Uvek samo nekoliko vrsta povrća na tezgi, male količine za prodaju kao i jaja u plastičnoj vanglici ukazuju na prirodnu proizvodnju. Već po izgledu se sasvim razlikuje od preprodavaca u okruženju, pogrbljena ali uvek nasmejana, nudi ono što, kako sama kaže, ima u bašti. Spanać, rotkvice, luk, beli i crni. Jaja od koka koje su trčale po dvorištu. Ako je pitate da li je zelen na tezgi njena, samo namigne i pokaže glavom na zadriglog komšiju. To je znak da je ne pipaš.

Ne znam ni što je više pitam za tu zelen. Donosim joj one kupovne kutije za jaja, pa mi zapakuje po deset. I stavi gumicu, uvek ih ima u onom velikom prednjem džepu na kecelji gde joj stoje i pare.

Neimenovani prodavci pečuraka svih vrsta dominiraju ispred zgrade koja je na višem nivou sanitetske zaštite zbog svežeg sira i mlečnih proizvoda. Do njih se dolazi prolaskom preko centralne pijačne avenije na kojoj za razliku od drugih pijaca muziciraju školovani violinisti a slično kao i na drugim sundere za pranje sudova po besmisleno niskim cenama prodaju Cigani uz svakojake povoljnosti. Pet za dvadeset pet, šest za trideset, deset za četrdeset pet. Usput se prolazi i pored čika Jove pčelara koji prodaje, med, propolis, matični mleč i nešto što uzima i Novak Đoković.

Nikada mi pečurkari nisu ulili dovoljno poverenja da bih probao sveže lisičarke, ali sam jednom u toku razgledanja saznao da je Rale iz Kaluđerice bez dozvole

napravio kuću od dvesta kvadrata sa podnim grejanjem i italijanskim pločicama od para koje je zaradio u Nemačkoj i da je odličan u svom poslu, svi ga traže za lavove i labudove, kao i da radi samo gips.

Mira radi ajvar. Zavučena među preprodavce južnog voća i bostana leti, prodaje i orahe, paradajz modele Volovsko srce i Jabučar, sve to domaće, garantovano. Ajvar i pored jake cene ide kao alva, nudi dva ukusa, blagi i ljuti. Takozvani stari beli luk je takođe njen proizvod, ni nalik onome koji uvozimo iz Vijetnama, a verovatno je genetski modifikovan jer se može naći u velikoprodajama.

Ne dobijam popust na ajvar kod Mire i ako joj u ime očuvanja životne okoline donosim prazne tegle. Znam da su njene, jer kad se operu još bolje se vidi reč „blagi“ napisan crnim flomasterom.

Na glavnom ulazu u pijacu iz Džordža Vašingtona, odmah sa desne strane je tezga sa, prema navodima starije seljanke koja ih prodaje, neprskanim jabukama. Sitne, kržljave, po nekad i crvljive, trebalo bi da istrule za par dana, no one opstaju u frižideru nedeljama. Neprskane su zato što je njen sin rekao da neće da ih prskaju jer se to traži. Narendane su dobre za pitu a mogu i ovako da se jedu, samo je ipak bolje da se oljušte.

Kupovao sam jednom kod nje kilo jabuka i baš kad sam hteo da platim, prošao je jedan mladić iza mene i uzviknuo: „Jesu kurac neprskane!“ Kada sam se okrenuo i pogledao ga, shvatio sam da je pod uticajem psihoaktivnih supstanci, pa sam uzeo jabuke.

* * *

Odlukom Vlade Republike Srbije a radi otklanjanja štetnih posledica usled bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 pijaca Skadarska se zatvara do daljnjeg zbog osnovane sumnje da se virus prenosi preko proizvoda životinjskog porekla na šta je ukazala *struka*.

Miljan MIKIĆ

Esplanada

„Kako im trepere svetla – kao neki grad na drugoj obali.“

Oboje gledamo u mrak pred sobom: „Ili letelice spuštene na vodu, kako bi je zahvatile. Za gašenje požara u brdima ili hlađenje sopstvenih motora.“

„Ah, ti uvek ideš dalje čika Zoro“, uzdišeš glasno. Miriše na lavandu iz betonskih žardinjera poslaganih po obodu prostrane krovne terase. „Večeras nema vetra.“

Nameštam sveže izbrijani obraz ravno prema pučini, to je najbolji način za ispitivanje tačnog smera. Ono s lizanjem prsta je nepouzđano. Sagledavam konturu tvog profila naspram prigušene aure lampiona, isturen bok i mreškanje pepeljastih listića preklopljenih poput krljušti.

„Da, vrlo slab maestral. Stajaće tamo u mrtvoj zoni do zore verovatno, dobro je što nismo isplovili.“

Smešiš se. „Ovo je mojima i čika Zoru bio omiljeni restoran.“, izgovaraš ranije, dok nam donose menije na engleskom. Noć je vedra i bend pravi pauzu. Imaju

saksofon, bubnjeve, gitaru i pevača nalik onom iz filma Svadbeni pevač, „ako ga se vaša generacija seća”, tupim vam ja, kvazi-ironično, razgaljeno.

Ruke su nam oboma oslonjene na rashlađujući cevasti profil sigurnosne ograde što nas razdvaja od magistrale, plaže i mračne mase ujedinjene vode i vazduha. Noću je sve to isto. Iz jedne palme pod nama ukoso i diskretno osvetljeno rastu dva stabla.

„Ništa se nije promenilo“, kažeš i pritiskaš šakama, preširokim za devojku. Nokte premazuješ u dva sloja, ne sviđa mi se kad to radiš u automobilu ali ne kažem ništa, ključ za uspeh veze, bilo kakve, je ne ponavljati.

Istežem se i okrećem glavu unazad. Lovim tvoj kratki pogled i zatim naše pune odraze u staklenom zidu restorana. Ramena su nam ravna i koščata na sličan način. Jedino je tvoj vrat duži, ti zapravo imaš vrat, kako bi ona rekla. Ja imam rukave i nogavice.

Razvlačim usne u znak pozdrava tvom tamnoputom prijatelju koji upravo razmačinje zastor ne bi li nam se pridružio, s dve čaše recine u ruci. Obaraš mu glavu na snažnu mišicu, ja ne postavljam suvišna pitanja. Drago mi je što ste tu, što si ti ponovo tu, prva polovina leta mi je uvek preduga.

„Kako je nestvarno ovo mesto. Zamisli da ovde organizujemo venčanje.“

Lupkam zašiljenim vrhom cipele u metalni stub. Ne volim kad su mi prsti stešnjeni na taj način, kao gubitak pravca, kompasa, primorava te na specifičan hod – bacanje nogu u stranu.

Njegov telefon zuji, „oh, man“, kaže dok otključava ekran i spušta na kratko drugi dlan na tvoj struk. Izvinjava nam se pokretom obrva i ponovo udaljava. Glava mu ima savršen oblik.

„Kako se Miša slaže s...“, izustim, pomislim možda, pre nego se ti naglo pribiješ k meni i pokriješ oči šakom. Krila nekakve ogromne ptice zahuče tik iznad naših glava i nestanu za hotelom.

Kad se primirimo, nudiš me cigaretom reskog mirisa. Gledamo se, kosa će ti uskoro posvetleti od sunca. Padne mi na pamet kako neke moje prijateljice i danas ne puše pred ocem. Ja ne pušim sam. Dim je svetao, roji se i kovitla pred nama, razmazuje pulsirajuća svetla jedrilica i zvezda. Na ulici pod nama je mirno na tren, čujemo talase i kao da se i mi njišemo na katamaranu ili kraj zagašene logorske vatre, kad su sve pesme ispevane. S komadićima pepela u vazduhu, na ponekom se i dalje razaznaju slova. Rinfuz reči, priča koje su tu ali se ne mogu sastaviti.

Takva su i sećanja, rascepana, nagorela, dugo sklappam mozaik od jednog naročitog izleta motorom u brda nad zalivom, s vijugavim spustom u povratku. Ma koliko snažan bio, motor s dodatnim putnikom ipak zanosi u krivini. Parkiramo nešto dalje od vaše stare kuće, u senci tri bela bora u nizu. Nikad nisam voleo rastanke.

Kameni zidovi čuvaju svežinu slika. Mala ti istrčavaš kroz cvetnu aleju s kosom punom sveže ukroćenih pletenica i hvataš me za ruku. Ja na momenat

hvatam njen osmeh u oknu prozora, nad kaktusima. Na stolu od šarenog masivnog drveta, više puta, gospode – prava gozba. Svoje počasno mesto na trpezi imali su prhi keksi, obožavala si ih! Miša nam drži neko svoje predavanje. Ti mi sediš u krilima i mrviš kekse po listovima sveske crvenih, tvrdih korica, a5 formata. Ja grizem kisele krastavce, prežvakavam fino narasli hleb i crtamo. Čaj s rumom koji mi ona donosi naglašavajući ti da pripaziš, vreo je, isparava, obuzima nas i nosi uz padinu piramidalnog uzvišenja na kom, kao endemska uspeva i bere se predmetna potopljena biljka.

Imaju tvoji neku fotografiju odande sigurno. Kružna ravan vode u boci obešenoj o njen pojas nemirno poskakuje. Uspinjemo se svo troje s grupom samo-organizovanih planirara i odmakli smo daleko u fazu ćutanja, boreći se za dah. Nisam navikao na takav ritam, s preretkim pauzama, ne znam kako njih dvoje izdržavaju, naročito ona, ali ih pratim. Pogled s vrha će biti nagrada, obećavaju nam, plus ulov iz porodice origana koji ćemo brati na putu nazad.

Njen širok dlan nad namrštenim čelom, obnažena podlaktica, vindjakna uvezana oko jedva primetno drugačijeg struka. Pogled iscrtava luk od stotinu kilometara u prečniku a ja u sećanju kao da sve vreme posmatram tebe. Ćutimo podno porušene kamene crkve, Miša je ispred, s foto aparatom a ona zagledana u daljinu izgovara tako da samo ja čujem: „Volela bih da dobijemo devojčicu.“

Sedmi januar

Nekad pomislim da nema pravila i običaja, ugodnost bi bila na prvom mestu. Zaboravljam naučene opstrukcije zvane lepo vaspitanje, red. Moral. Sitna uživanja prevladavaju u toku dana, svaki dan. A kada su praznici, nastupio bi hedonizam bez zadržke. Bez ustaljenih rituala. Bez – zna se red – rečenice. Samo prepuštanje. Dok se i prepuštanje ne pretvori u ritual. Samohvalisavo, veoma diskretno, podrazumeva se, uživam u toj distanci od nasleđenih običaja. Gledam čaše su na stolu, uredno poslagane. Cakle se prazne. Nisu rakijske, medljana nema mesta u božićnom danu kod svekra i svekrve. Nećemo nazdraviti uz dobru šljivu pomešanu sa medom, pred obrok. Flaša šampanjca je u frižideru. Čekamo da se svi skupe, pa da se iznese. Prvi gutlja je lep, drugi lepši, ali tako je sa svakim dobrim alkoholom. Mala stimulacija za grlo, ugodna. Prihvatljivo rumenilo obraza u ovoj hladnoj januarskoj večeri. Skaču mi misli u ovom čekanju kao pahuljice.

Hodam lagano prostranom dnevnom sobom. Okićena je sa ukusom, kao i svake godine. Nekoliko

velikih ukrasa, šljokičastih, ali dobro raspoređenih, tako da deluju nemarno postavljeni. Slobodni, a zapravo su namešteni sa velikom pažnjom, i dobro planiranim efektom koji bi trebalo da ostave. Sto je postavljen i čeka nas. Ili mi zapravo čekamo. Čekamo večeru. Ali prvo čekamo da Miloš dođe. Uvek kasni.

Miriše hrana. Sve je spremno. Čaše će biti pune uskoro.

Nenad, Draganov i Milošev otac, sedi u svojoj fotelji i čita. Cigareta gori u pepeljari. Retko se seti da povuče dim, ali ne zaboravlja da zapali sledeću. Meni ne smeta miris duvana koji ispunjava prostoriju. Milena ga prekoreva. On ustaje da odškrine prozor. Uradio bi on to i bez njenih namršetenih obrva. Odškrinuo prozor. Četrdeset godina braka, jedina izvesnost je da su navike već učvršćene. Ovaj mali ritual ljutnje i otvaranja prozora jedan je element puzle zvane svakodnevni život. Nenad se vraća u fotelju i da prekрати vreme inicira diskusiju sa Draganom o filmu Parazit. Dragan spušta telefon i gleda u oca. Ja uspevam da ne učestvujem u razgovoru oca i sina. Misli mi se vežu za Nenadove šake. Leva ruka mu je na naslonu fotelje, a šaka kao da lebdi u vazduhu. Gledam te lepe prste, ostarelu kožu. Zadržavam se na staračkim pegama. Lepe su boje, blago zatamnjene. Pričaju svoju priču. Zaumnu. Ili ne. Telesnu. Bez reči i zaključivanja. Zagledam njegov domali prst sa burmom. On pomera šaku da namesti kregnu košulje. Uvek to radi kad nastane zastoј u razgovoru.

- Nevena, Nevena, gde si odlutala? Ne slušaš nas? Evo Nenad pokušava da mi objasni kako je čitav film samo prikaz jednog izivljavanje siromašnih nad bogatima. Molim te, uključi se.

- Izvini, razmišljam nešto. Izgleda sam malo i odlutala. Razvlačim blago usne u poluosmeh.

- Nenade, moraću da se složim sa Draganom. Ja bih rekla da je film kao jedan predimenzionirani bordel ljudske bede i nasilja. Nebitno je u koju grupu spadaš, bogatu ili siromašnu. Razlika je samo u dekoru.

Zvono prekida naš razgovor. Taman smo krenuli da hvatamo zamah, ali dobro je što nismo otišli dalje.

Ulazi Miloš. Naslanja svoj hladan obraz na moju jagodicu. Pozdravljamo se. Podilazi me jeza, doneo je previše hladnoće spolja. Osećam grč u donjem delu stomaka. Verovatno sam sad već jako gladna.

- Kako ste? Nadam se da me niste dugo čekali. Tražio sam parking.

- Stižeš uvek na vreme. Na vreme da otvoriš flašu – ozareno izgovara Radmila i dodaje šampanjac Milošu. Oba sina su tu. U svom domu. Na Božić. Porodica na okupu. Odrasli dečaci. Jedan oženjen. Doduše ženom poprilično nekonvencionalnog ponašanja (to je njeno mišljenje o meni) ali ipak oženjen. Nemaju dece. Imaće. Radmila se trudi da pokaže razumevanje i odobravanje njihovog načina života. Znam koliko radi na tome da se oslobodi imperativa društveno prihvatljivog. Zna ona najbolje koliko društveno prihvatljivo može štete

da napravi. Želi da dokaže svojim dečacima da imaju majku koja je odbacila šta su nju njeni roditelji naučili i odlučila da svojim sinovim pruži slobodu da budu ono što jesu. Ispunila je obećanje koje je dala sebi (ako ikad bude imala dece, neće sa njima postupati kao što su njeni roditelji postupali sa njom. Neće im nametati. Neće). Osmehom skriva utisnuta očekivanja da su ostvarivanje života porodica i deca. Znam sve, njeni pokreti mi ispričaju ovu priču svaki put kad dođemo da ih posetimo, Dragan i ja.

Razgovor se razvija, svi pričaju u isto vreme. Smejemo se. Čini mi se da je napolju počeo da pada sneg. Mi smo ušuškani u prazniku. Seli smo za sto. Hvalimo Radmilin obrok. Zaista sjajno kuva, uvek unese neku novinu, iznenadi nas. Iznenadi sebe.

Ispijam gutlja crvenog vina. Stavljam još jedan komad mesa na tanjir. Sočno je. Primećujem flekicu od vina do Miloševe ruke. On nesvesno dodiruje čašu. Prinosi je usnama, spušta nazad. Koža mu je meka, prsti izvajani. Lepa muška šaka, Miloševa, pruža se lagano ka meni. Nežno, poznato, kao da smo oduvek u intimnim odnosima. Dodiruje mi vrat. Nežno ga obuhvata i zavlaci prste. Miluje mi ključnu kost. Spušta kažiprstom rub košulje. Drugom rukom stavlja mi pramen kose iza uveta, spušta polako šaku niz vrat do ramena. Stiska ga. Čujem njegov dah.

Osećam žeđ. Žedna sam.

Iznenadena sam. Žedna.

- Nevena, Nevena, da li želiš još jedno parče ili mogu da sklonim?

Trepnula sam i videla celu porodicu kako čeka moj odgovor. Miloš i Dragan su bili spremni da pomognu majci da skupi tanjire. Trepnula sam, otpila još jedan gutljaj vina. Grlo mi je bilo suvo, vrat orošen znojem.

- Hvala vam, bilo je preukusno. Moram da ostavim mesta za kolač. Prporatila sam hvale širokim osmehom.

Baš me je povuklo. Iskorak iz momenta. Trenutak sanjarenja. Nameštala sam se na stolici kako bih sakrila toplinu koja je krenula da mi se širi telom. Obrazi su mi goreli. Dotakla sam resicu uveta, pretvarajući se da nameštam minđušu. Pogledala sam prvo u Draganove, pa u Miloševe šake. Bile su gotovo identične. Dodiri bi bili identični? Podjednako iščašeni i poznati u isto vreme.

Preпустиh bih se starijem kao što sam se prepustila mlađem? U stvarnosti, kao u mašti?

Potrebno mi je da mu ispričam sve ovo.

(Ne) poželi sobu s akvarijumom

Sjedile smo na onom mjestu koje nazivaju izlogom. Kao tu je najbolji pogled, kao to je najbolji kafić u gradu, kao bla bla. Zaboli me i za jedno i za drugo. Bilo mi je bitno da ne gledam Sašinu njušku. Nije bilo šanse da svrati ovdje. On prezire ovakva mjesta. Danas me je iznervirao ko zna koji put. Ne mogu više da ga podnesem. Dosadan je. Predvidljiv. Proračunat. Sve, ali prokleta sve, kontroliše i planira. Sigurna sam da zna i koje godine, dana, sata, minuta i sekunde će mu stići smrt. Dočekaće je spreman. Okupaće se, obući novo odijelo, pozdraviti se sa svima, oprati suđe i krenuti joj u susret. Naravno, doći će ranije. Smrt rijetko kasni, a on ništa ne prepušta slučaju. „Sad smo stvarno prekinuli”, rekla sam Maji, nakon što sam je udavila pričom. Po njenom pogledu znala sam da mi ne vjeruje, ali bila je dovoljno pristojna da mi se ne suprotstavlja. Klimala je glavom, i tek ponešto izgovarala poput; *stvarno, ne mogu da vjerujem, e svašta* i tome slično. Odakle je svirac banuo, stvarno pojma nemam. Znala sam ga iz viđenja, sa svirki iz nekih davnih dana. Uvijek je djelovao samouvjereno, na sceni pogotovo.

„Kako se zoveš?“, rekao je čim je prišao

„Zašto je to bitno?“, odgovorila sam grubo.
„Da mogu pričati koga sam kresnuo. Jebote, kakav gard imaš! Pitao sam kako se zoveš!“

**

„Izvini, o čemu je riječ?“, pitala sam ga kad je pošao za mnom do toaleta.

„Jesi li uvijek tako paranoična?“, odgovorio je.

„Prestani da me pratiš“, rekla sam, ali sam željela da radi upravo to, da me prati, da uđe za mnom, da mi zatvori usta...

„Čekaću te ovdje“ rekao je, i smijao se.

Stajala sam ispred ogledala na kojem nije bilo glupavog natpisa *Samo nježno prema sebi*. Sva sreća. Još mi je to falilo. Neko napiše četiri riječi od kojih je jedna *samo*, i zarađuje od tih riječi. Pišem godinama, i zarađujem govno. Jebalo ih njihovih deset posto po prodatoj knjizi.

„A tu si? Idemo li? Ne mogu više da čekam,“ rekao je čim sam izašla.

„Idemo. Ni ja ne volim da čekam. I nikad se nisam kresnula s nekim kome ni ime ne znam“, sad sam se i ja smijala.

„Jebeš imena. Čim se ono baviš? Da znam bar nešto o tebi, da mogu da kažem npr. kresnuo sam se s glavnom urednicom modnog magazina koja odobrava

testove: da li vam je bitnija ljubav od karijere.”

„Pišem, ali nisam urednica ženskog magazina.”

„Zamalo da pogodim, znao sam da je nešto tog tipa. Šta ćeš reći drugarici?”

„Istinu. Gdje živiš?”

„Ne pitaš s kim?”

„Pitam.”

„S babom.”

„Zajebavaš? Je li gluva?”

„Totalno.”

„Jeeeeeeaa.,,

„Je l idemo?”

„Prvo da ispratimo Maju.”

**

Soba je bila uredna. Na zidu uokviren natpis *Samo reci ne drogi*, evo natpisa *samo*, znala sam da negdje mora da bude neka parola. Akvarijum je zauzeo pola sobe. Dobro, ne baš pola, ali trećinu jeste. Čim smo ušli nahranio je ribice. Na moj upitni pogled je rekao: „Jedu noću, zato su debele. Dođi da im šapneš želju, al' budi realna. Jednu. Nemoj tri. Umorne su i potrošene. Mnogo rade.”

„E, a šta ti znači ovaj natpis na zidu?”, morala sam pitati.

„Pa valjda znaš da čitaš!”

„Ako staviš uzvičnik na kraju onda će zvučati prijeteće, kao da ne smiješ odbiti drogu.”

„Ne stavljam uzvičnike.”

„Nego?”

„Zareze. Tačke. Kurac. ‘Ajde pusti to. Šta pijemo?’”

„Daj neko pivo.”

Ležali smo i cugali. Krevet je bio taman toliko širok da stanemo oboje i da nam bude prijatno tjesno.

„Daj nam neku pljugu”, rekla sam tek da kažem nešto.

„To ćemo poslije seksa.”

„Misliš za tri minute.”

„Da, ako odmah počnemo.”

„Poljubi me.”

„Ovako?”

„Ahaaa.”

„Uvijek se nerviram zbog otkopčavanja grudnjaka.”

„Pusti ja ću.”

„Ajde, aaaaa kako su lijepe.”

„Misliš male?”

„Mislim.”

„Je l uvijek ovoliko pričaš?”

„Kad sam napaljen.”

„Ćuti.”

**

„Ej, spavaš li?”

„Ne, zašto?”

„Moj bivši je uvijek najavljavao seks i to me je, između ostalog, odbijalo.”

„Je l zato nisi mogla da se opustiš? Znala si da ćemo se kresnuti?”

„Malo me i muzika dekoncentrisala. Preglasna je. Sreća da je baba gluva inače bi te izbacila.”

„Puštam muziku da ne čujem glasove.”

„Kakve glasove? Sad me plašiš.”

„Nisi se plašila kad si krenula ovamo.”

„Realno nisam. Je li trebalo?”

„Procijeni sama.”

„Popila sam malo. Uh, kakav eufemizam, jebote. Poljubi me.”

„Zašto?”

„Zato što to želim!”

„I šta još želiš?”

„Pokazaću ti ako prestaneš da pričaš.”

**

„Hoćeš li me pozvati sutra?”

„Mislio sam da si kul riba, majke mi.”

„Pa, jebiga.”

„Neću te pozvati jer realno nemam šta da ti ponudim osim ovoga.”

„Kres šema?”

„I jedna želja sedmično. Ali, u stvari, to daju ribice.”

„Samo reci ne vezama?!”

„Tako je. Veza je sinonim za drogu, nisi znala? Navučeš se lako, zato je bolje da nikad ne probaš. Vezu nude slatke ribe poput tebe, kresnemo se, bude nam lijepo, ali to im nije dovoljno, žele da te posjeduju. Traže pažnju, mnogo pažnje, brate, onda prigovaraju, traže više i više, sve manje se jebu, sve više zvocaju, ne mogu ja to, ne mo-gu.”

„Blaženo je neznanje.”

„Dođi da te zagrlim.”

„Da nam se dodirnu srčane čakre?”

„Dodirnulo nam se sve što je trebalo.”

„Moram da idem.”

„Nemoj da budeš sjebana. Znam taj pogled.”

**

Zastala sam kod uličnog prodavača knjiga. Cugao je neku rakiju da se zagrije. Odbila sam da probam. Kupila sam *Akvaristiku za početnike*. I ostavila mu

bakšiš. Trudio se da mi objasni akvarijumske zakone. Rekao mi je da moram imati bar jednog čistača dna u akvarijumu. I isključivo jednog mužjaka sijamskog borca. Ako su dva, jedan mora poginuti u borbi.

Vrteška

Treba mi seks. Jedno dobro kresanje. Bez blama, bez obaveza, samo da se jednom dobro pojebem. Mislim, samoispomoć i to je okej – ako ništa, tu bar znam na čemu sam: znam šta volim, i kako. Ali brateeeee! Hoću malo kurca.

„Koji nećeš dobiti ako nastaviš da sediš zakopana na gajbi s njuškom u kompjuteru,” kaže mi Maja. Svaki. Jebeni. Put. Kad god se vidimo. Juče na kafi isto. Prvo otpije gutljaj. Zadrži šolju pred nosom, pa me preko ivice pogleda onako, kao, značajno, i onda ga odvali kao Mojsije jedanaestu zapovest. Sa sve dramskom pauzom. A onda, valjda, očekuje da se strovalim na dupe pred takvim otkrovenjem. I razočarano vrti glavom kad vidi da jadnica od drugarice ponovo ništa ne kapira. Ma, nek se goni u Bitef, i ona i njene dramske pauze!

Možda bih je malo bolje slušala kad mi ne bi svaki put prvo ispričala kakvog je pastuva *ona* smotala, izjahala i dva dana kasnije ritnula napolje.

Ali, u pravu je. I dobro to zna, kobila jedna. Samo, nikako da mi kaže i *kako*, kog mog, peca sve te svoje pastuve i pastuvica. Na bućkalo? Tesne lonice? ...šar-

garepu? Možda joj na čelu piše „Slušaj, nemam pojma ko si, al’ ti i ja ćemo sad da se kresnemo.” I onda to i urade. Kad već lepo piše. Za pismene, jel’te. Jebemliga. Možda u njenom svetu to tako funkcioniše. Pa ne može, pametnjakovićka, da sklaviri da u mom, jebiga, ne.

A nije da nisam probala. Mislim, da izađem. Izađemo. Popijemo piće. Slušamo muziku. Blejimo. I onda se razidemo kućama. Ponekad i na žurku odemo. I... šta? Ništa. Svi smo tu, svi se znamo. Malo se iskuliramo, pa kući na spavanjac. Ili se bar meni tako čini. Tek kasnije čujem ko se u čijoj sobi probudio i s kim. Najviše što je meni uspelo je da se probudim u svojoj, sa mamurlukom. A za toliko, brate, ne moram da izlazim dalje od kuhinje. Jebem ti život.

Pišti telefon. Poruka. Ako je od Maje, neću ni da čitam. A, ne. Nije Maja. Sonja je. Nismo se čule sto godina. Daj da vidim šta hoće.

„Slušaj, draga!”

Slušam, slušam...

„Znam te ko si, znam te šta si i znam za jadic!!”

Znam da znaš, Sonja. Hoćeš i ti da mi trljaš nejebicu na nos?

„I, IMAM REŠENJE ZA TEBE!!! :) :) :)”

Jaoj, sestro. Oladi sa uzvičnicima, keve ti. I nemoj da se dereš, urlam ja u sebi dovoljno i bez tebe.

„Daklem! Imam frajera!”

E super za tebe.

„Svideće ti se sto posto!!”

Sigurno, sigurno. Uvek samo najbolje za Sonju.

„Zgodan! Solo!! I hoće da te upozna!!!”

Ma da, kako da... Čekaj bre malo. Čega?!

„Daklem! Izlazi iz trenerke, utegni sise i vuci dupe u naš kafić večeras u osam!”

Stani malo. Ti to ozbiljno?

„Ne zajebavam se!!!”

Dakle... Stvarno. Sonja. Nema je vekovima i onda mi nikne ovako, na prepad, i totalno me upatosira. Ko joj je, bre, taj? Gde ga je iskopala? I kako to misli „utegni sise”? Ja, bre, uopšte *nemam* sise, ženska glavo!

I šta uopšte da obučem, jebote? Čekaj, daj da vidim taj orman... Sad je pet. Imam dva sata fore da se smislim. Biće dovoljno.

Okej. Šest i petnaest. Daj da vidim šta imam. Farmerke. Farmerke su uvek okej. A i nemam ništa drugo tako da je to to. Majca? Čekaj, imam valjda neku malo užu ovde. E, biće ova dobra. Tako. To smo rešili. Imam još sat da ubijem pre nego što pođem.

I ko joj je uopšte taj? Da joj šibnem poruku da je pitam? Čisto da, ono, znam na šta idem? Ma ne. To je Sonja. Nikad ta ne odgovara na poruke. A i videću kad dođem.

A šta ako mi se ne sviđi? Mislim, samo zato što mi se jebena paučina uhvatila po pički ne znači da moram da naskočim na šta god. A to šta Sonja i ja smatramo dobrim frajerom je jebeno nebo i zemlja. Dođavola, zato se i slažemo tako dobro sve ove godine – nikad jedna drugoj konkurencija. Nije da sam i inače neka vajna konkurencija bilo kome ali jebiga, valjda je tu bitan princip. Ili već nešto. Nego, daj da nešto gricnem pre nego što krenem. Da ne pijem na prazan stomak.

Sedam. Dobro je. Imam još fore. Nego... Aj' ako mi se ne sviđi, to je još i okej. Pristojan kez, dva pića i aj' zdravo. Nikom ništa. Nego... šta, jebote, ako mi se *sviđi*? Daj bre, Sonja, pa znaš koliko sam smotana! Daj mi bilo koga i brbljaću do besvesti, ali kad me staviš pored nekog ko mi se dopada? Pa ne umem ni da beknem! Još ako mu je nešto rekla... A sigurno jeste... Brate. A šta je uopšte mogla i da mu kaže? „Vidi, burazeru, imam drugaricu, nije se kresnula ko zna koliko dugo, ma, upiškiće se od sreće kad te upozna!” Jebote... Što je to dobro kad imaš drugaricu koja ti ne da da se sama izblamiraš. Pa ti i to uradi unapred.

Pola osam. Daj da se oblačim...

A nećemo biti sami, garant. Ako je Sonjica tu, tu je bar pola ekipe pride. A niko od njih mi se u stvari ni ne gleda. Mislim, okej su oni, ali... smaraju brate. Kao, super su kul, baš se zabavljaju, sve imaju neke priče, nešto im se kao događa... Ionako sam sva skenjana, šta će mi da još i njih slušam? I njima da gledaju mene skenjanu. I kako se blamiram. Znaš šta? Zajebi. Gde je taj telefon?

„Sonja, draga! E, sori, upravo sam dobila – nisam ni za život, a kamoli za kurac. Provedite se malo i za mene, pa se vidimo neki drugi put. Ljubim!”

E pa dobro, to je to. Sad ne žurim nigde. A ionako ne bi bilo ništa. Ma da. Samo bih se džabe cimala. Daj da ja otvorim jedno pivce za svoju dušu, pa da na miru iskuliram.

A tu mi je i internet. Ako baš zagusti, naći će se neka dobra pornjava.

Mada bi mi stvarno legao jedan pravi kurac.

Džez

Nije je video od ponedjeljka uveče.

Kad su započinjali zajednički život, za to su se odlučili iz praktičnih razloga. Živeli su na dva različita kraja grada, prevoz je postajao sve lošiji, najavljivalo se raskopavanje velikih ulica koje su ih spajale. Trebalo je logistički uvek smisliti ko će gde da spava, kupiti još jednu četkicu, onda je i odeća krenula da putuje, pa kad se uspava a žuri na posao i hoće da obuče crveni džemper, jebem mu mater, nije tu, kod nje je!

Imalo je smisla da udruže četkice, gaće, čarape i džempere.

Posle još godinu dana stupili su u brak.

Ipak, kad dvoje ljudi rade duge smene, kad jedno od njih vodi i firmu sa strane i provodi pauzu za posao u kaficu preko puta sastančeci s klijentima, kad klijenti u poslednjem momentu odustanu od podrške, povuku novac na koji su oboje računali jer je bilo krajnje vreme da se renovira kupatilo... kad tako nezadovoljna dođe kući u jedanaest uveče, nije joj ni do priče, uzme pivo i ćuti.

On ćuti pored nje, navikao je.

Zna da nije baš najsrećnija.

Nije siguran kako da to promeni.

Biće bolje kad firma krene. Tad će moći da uposli i asistenta i knjigovođu i onda valjda neće morati večeru da provodi na računaru, ne registrujući ga. Moći će češće da se jebu. Zna da je umorna, ne zamera joj. Svako bi bio umoran. I on je često umoran. Obećava sebi da će od sledećeg meseca krenuti u teretanu, da se razmrda malo, i tako od aprila. Sada je oktobar.

Ali vole se, zasigurno. U poslednje vreme ne razgovaraju previše, ali nakupi se tako čoveku, dođe period. Pa nije on ni mislio da je brak ono iz bajki: „i živeli su srećno do kraja života“. Brak je početak. Svakako su pominjali decu još dok su se kikotali u tri ujutro u pauzi između orgazama. Biće sve u redu.

Prošle nedelje su se dogovorili da će ići na koncert. Bar će se tad videti i uživati kao normalan braćni par. Na poslu se dogovorio da dođe ranije tako da može da izađe na vreme. Radi tu glupu drugu smenu ovaj mesec. Zato i nema društveni život, a s njom povremeno ode na večeru – ako ona nema sastanak s klijentom.

Džez vole oboje. Odlazak na Beogradski džez festival bila je gotovo tradicija: išli su s prijateljima pre nego što su postali par, pa onda kao momak i devojka, sledeće godine kao muž i žena. Sada opet kao muž i žena. Žena. Obuzeo ga je ponos. Mogla je da izabere bilo koga, a izabrala je njega. Bira ga svaki dan. I kad ćuti, tu

je. I neka ćuti dok tako oseća, progovoriće opet kad bude imala snage. Važno da je tu.

Ne bi čak ni psihoterapeutu priznao da ne može bez nje. Postoje stvari o kojima se ne priča.

Ali to je, valjda, ljubav? Šta bi radio bez nje? Njih dvoje su ona dva delića slagalice koji se uklapaju. Znao je to od samog početka. Zna da zna i ona.

Kad ju je ugledao ispred Doma omladine, nije mogao da kontroliše osmeh. Njegova prelepa žena, visoka i zanosna. Pružio je korak.

– Kasniš.

– Pa ne kasnim, evo, počinje za deset minuta.

– Rekli smo dvadeset do. Karte?

Iskopao je karte i ušli su unutra, držeći se za ruke.

Naravno, kasnio je i koncert. Neki poljski kvartet. Nije čuo za njih, ona jeste. Nije mu to smetalo. Muzika s kojom su počeli bila je očaravajuća. Potrajalo je malo dok se zvuci klavira, saksofona, kontrabasa i bubnja nisu uklopili, ali kad konačno jesu, uživao je u njihovom harmoničnom slaganju. Posmatrao ih je svakog ponaosob. Saksofonista se, u delovima u kojim nije svirao, naslanjao na klavir, sklapao oči i mrdao glavom levo-desno, uživajući u umeću svojih kolega. Kontrabasista se u momentima kulminacije bacao rukom na drveno telo svog instrumenta i proizvodio škripuće zvuke. Verovatno bi mu smetalo to u svakom drugom scenariju, ali ovde je bilo sjajno uklopljeno.

Bacio je pogled desno. Uspravna u svom sedištu, krupnih očiju uperenih u pozornicu, blago mrdajući desnu nogu. Pogledala je i ona njega. Osmehnuli su se jedno drugom.

Koncert je završio. Aplauz, aplauz, aplauz. Poljaci su se vratili na bis. „Ovo posvećujemo svom prijatelju preminulom prošle godine,“ rekao je saksofonista.

Bacio je pogled na sat. Možda se i ne bace na spavanje odmah s vrata.

Započeli su svirku. Prvo pijanista. Dugo. Zar će sve vreme svirati on? Onda se uključio kontrabasista. Bubnjar. Saksofonista se klatio naslonjen na klavir. Uzeo je gutljaj vode iz flaše koja je stajala ispred njegovih nogu. Onda se i on pridružio. Pogled na sat. Prošlo je već deset minuta. Svirali su svi zajedno, dok klavir nije utihnuo. Onda je krenula igra mačke i miša. Tri instrumenta. Dva instrumenta. Tri. Dva. Jedan. Dva. Tri. Četiri. Tri. Četiri. Tri. Dva. Vreme je prolazilo sporije nego u prvom delu. Svaki put kad se smanjivao broj instrumenata, kad su svirali sve tiše, mislio je da je kraj. Nikad nije bio kraj. Bacao je pogled na sat. Mislio je da će dosad već biti kod kuće sa njom. Instrumenti i njihove kombinacije su se smenjivali. Razmišljao je koliko postoji kombinacija parova ako ih je četvorica. Jedan – svira s trojicom. Drugi – s dvojicom. Treći – s četvrtim. Četiri minus jedan, pa puta dva. Je li se to beše zove faktorijel? Ili je faktorijel nešto drugo?

Pažnja mu je lutala da bi se gotovo sasvim gasila. Samo je želeo da se završi. Zamišljao je da je više svirača na pozornici da ispita svoju formulu koju je upravo

smislio. Ako ih je petorica, pet minus jedan je četiri, puta dva, osam. Jedan – s četvoricom. Drugi – s trojicom. Treći – s dvojicom. Četvrti – s petim. Nešto ne valja.

Broj trideset pet u nazivu festivala postao je mutan, činilo mu se da piše trideset šest. *Jesam li sedeo ovde godinu dana? Kad će završiti...*

Konačno! Kasno je, ali možda se ipak dogovore da nešto prezalogaje.

Izašli su napolje. Uхватила ga je za nadlakticu, pogledala dole, pa u njegove oči.

– Slušaj. Želim da se razvedemo.

Luda žena hoće sve

Dve ljudske figure u prostoriji. Jedna priča, druga sluša. Ona koja priča je u poluležećem položaju, pomera usta i šake, dok je figura koja sedi okrenuta ka prvoj, klima glavom i povremeno zapisuje. U toku je posvećena primopredaja reči. Starac na ležaju očigledno je decenijama uobličavao govor ruku i lica koje bogato upotpunjavaju njegovo pripovedanje. Mlađi, ozbiljne brade, prati. Položajem tela i nemošću poručuje da upija.

„Život, mladiću, to ti je samo usputna stvar u kojoj smo silom prilika zaglavljani dok ne prođe. Tako mi iskustvo govori. Moja žena to vidi drugačije. Ona voli da kaže da je život ničim izazvana turistička poseta postojanju, i ne završi na tom mestu svoju misao nego nastavi kako je na nama da li ćemo da mu se divimo i uživamo u putovanju, ili ćemo da kukamo, da se snebivamo. Sve je stvar stava, kaže. To njeno ne pije vodu, mladiću. Ja bih, da imam izbora, pre bio neka životinja. Ne bih morao da razmišljam, ne bih ni znao da sam zaglavljani u ovoj, u najboljem slučaju, nelagodi. Ona tvrdi, i to uporno kao slon, da su baš

životinje zaglavljene za razliku od ljudi, da su one, kako kaže, između nepostojanja i ljudi, da su tačno na pola, da su to neostvarenja bića, nedostignuti ljudi. Vrlo antropocentrično razmišljanje, ako me razumeš. Zar ne? Ume redovno tako da lupeta i ajde to, svi vala umemo, nego onda ponosna na sebe to ponavlja, pa razrađuje, pa te gleda sa nekim uzvišenim i milosrdnim sažaljenjem jer ne razumeš njenu misao. A nije da ne razumeš već se ne slažeš. Ali to kod nje ne može, ako se ne slažeš to znači da ne razumeš. Tvrdoglav stvor. A tek što voli da čita popularnu psihologiju, jao. Eno pola stana nam je natrpano tim glupostima. Šta sad ja da radim sa tolikim besmislenim knjigama? Da neću valjda u ovim godinama da izađem na ulicu da ih prodajem? Luda žena. Prošle godine, kada je već skroz bila vezana za krevet, i kada je prestala da bosim tabanima gazi po pločicama posutim afričkim peskom po koji sam inače lično išao do Egipta, samo za nju, da bi ona mogla, kako kaže, da hoda po tlu naših davnih predaka... Dakle kada je prestala da bosa hoda po afričkom pesku jer nije mogla više da ustane iz kreveta, pred sam kraj, tada su je opet napale njene bubice. Uvek nešto novo. Uvek neka ludost. Tražila je svesku i olovku i onda je u pauzama između napada bolova i spavanja pisala. Nisam mogao ni natenane da se ispričam s njom tih poslednjih dana. Sedela bi naslonjena na jastuke i učtkivala me jer, kaže, mora dobro da razmisli, pa da ne zaboravi, da zapiše, pa je pisala i precrtavala i opet pisala i precrtava i sve tako. Većina sveske je precrtana. Tetovaže, to ju je spopalo. Postala je opsednuta tetovažama. Odlučila je pod stare

dane da se tetovira i onda je zapisivala ideje i želje. Kad sam je pitao jel odabrala koju tetovažu želi ona se zgranula, kako to misliš jel sam odabrala, kaže, pa sve ću da ih uradim. Luda žena hoće sve. Evo je ta njena sveska, pokoj joj duši, evo ima i naslov, pogledaj: *Kada pobedim smrt!* Sa sve znakom uzvičnika. Da li možeš da zamisliš brak od pola veka s tom ženom? Prijaviću se za orden, samo da saznam gde treba. Smatram da je najbolje da ti sve pročitam jer svesku ne bih da dajem u tuđe ruke, ništa lično. Evo spiska, evo šta je ona sve tu navela, slušaj:

Kaktus. *Izdržljiv i snažan. Jedinstven, upečatljiv, borac. Predstavlja pustinju, bezakonje, revolveraštvo, odmetništvo. Na listu leve noge, mala tetovaža.*

Vanzemaljac. *Da bude baš mali ali sa ogromnom glavom. Ne mogu da odlučim da li da bude zelen ili siv ali bitno je da izgleda prepametno, da je petsto puta pametniji od ljudi. Desno rame.*

Veliki pipci hobotnice ali umesto njene glave, ljudski mozak. *Mozak iz koga se prirodno nastavljaju dugački pipci kao u hobotnice. Mora da bude jasno prikazano da se radi o mozgu. Na mestu gde se spajaju vrat i leđa da bude mozak a pipci da se šire po gornjem delu leđa. Cela gornja polovina leđa za ovu tetovažu! Um je taj koji je glavni i koji sve ostalo pokreće i odlučuje. Doseže svud, obuhvata sve!*

Formular sa ogromnim brojem sitno ispisanih pitanja. *Uokvireno kao da je na listu papira. Pitanja na formularu: Mesto rođenja? Mesto desetog rođendana? Omiljena pastelna boja? Omiljena*

istorijska ličnost? Pripadnost nekoj stranci (i zašto)? Prosečni broj orgazama mesečno od dvadesete do pedesete godine života? Spanać ili blitva (i zašto)? Koliko uživajte u ispuštatanju gasove dok mokrite na skali od 6 do 10? Smrtna kazna: da ili ne? Ko bi pobedio u borbi između pileta veličine konja i hiljadu konja veličine pileta? Obrazovanje? Iznad numerički poređanih pitanja da stoji naslov formulara: Formular za prijavu pokretanja procesa za dobijanje dozvole za prelaženje ulice noću van pešačkog prelaza. Levo rame i leva mišica do lakta.”

Starac nastavlja da čita iz sveske ležeći. Čovek ozbiljne brade sedi u stolici pored, sluša i hvata beleške. Ne progovara. Ideje se nižu a s njima i starčevi komentari na iste dobijaju na sadržini.

„Slušaj dalje mladiću, molim te:

Tri pastuva u galopu. *Moj muž kada sam ga upoznala. Pravi snažni i graciozni mužjak. Životinja u najboljem smislu te reči. Kod oba svoja ljubavnika sam prepoznala isto to što i on poseduje — psihofizičko pastuvstvo. Impresivno mi je kada tako nešto uočim samo fizički ili samo psihički (kao što je bio slučaj kod njega poslednih dvadesetak godina) ali to nije to. Hoću da kada uživam u nekome, da znam da može da oplodi čitav fizički i metafizički kosmos. Hoću sve! Hoću da osetim tu veličanstvenu moć kako žudi baš za mnom i u meni nalazi zadovoljstvo i smiraj. Ne kajem se što sam imala samo tri muškarca u životu, imala sam tri moćna pastuva i najboljeg od njih i dalje volim, evo i*

sada dok ovo zapisujem i gledam kako mu bala curi niz usnu dok hrčući steže daljinski upravljač. On je moj prvi i moj posledji. Neka on na tetovaži bude srednji pastuv, glavni. Neka bude impozantniji od dva sa strane. Velika tetovaža na grudnom košu. Levi i desni donjim delom mogu i preko grudi. Jedan od tih sa strane neka bude vidno mlađi i neka izgleda pametnije od ostalih, a drugi sa strane neka bude mišićav i prkosan. Srednji mora da bude baš po sredini, tu gde je grudna kost, tu gde je duša.,,

Čuju se škr gutanje veštačkih zuba i kratki, naprasiti izdasi kroz nos kao iz nozdrva bika dok gleda madatora i crvenu mantu. Naborana ruka na trenutak je gužvala pa opet otpustila deo sveske koju drži.

„Kada sam pročitao ova deo bilo mi je jasno što mi nije dozvoljavala da čitam svesku dok je bila živa. Nisam znao za ljubavnike, možda nisam morao ni da saznam. I dalje mi je utruba izvrnuta od ovog dela i u tom će položaju da ostane zauvek. Dan kada sam pročitao umalo nisam klonuo na licu mesta. Priznaću, odmah sam se obukao i krenuo da pljunem na njen grob. Nisam. Plakao sam. Zapalio sam joj sveću i plakao. Nisam siguran da li je ovo njena osveta ili poslednja ispovest ali ja sam od tada počeo da psujem kao kočijaš i to mi je ventil. U tri lepe pičke materine i ona i njeni snažni pastuvi i njene ispovesti. Oprosti, mladiću. Nastaviću dalje, samo da se malo smirim.

Srce. *Crveno, filmsko, s velikim šavom po sred srede. Kao da je pocepano na pola pa je ušivanjem jedva*

spašeno. Predstavlja dve stvari. Prva je srčani udar koji sam preživela. To je manje bitno. Druga stvar je bitnija. Zнала sam za svaku njegovu prevaru, za svaku novu ženu u njegovom životu. Neke su ostale anonimne a neke sam proklinjala po ponašanju. Kako koju. Bilo je i onih iz našeg bližeg okruženja. Neke su se mnogo čudno ponašale prema meni u određenim periodima, bilo previše toplo, previše hladno, ili zbunjeno i sa strahom u očima. Ti periodu su bili periodi preljube. Takve su bile njegove dve koleginice i ona ružna od preko puta. Za neke sam, međutim, shvatila po načinu na koji se odnosio prema njima. Jedna od njih je njegova stara prijateljica. Zнала sam tačno i kada se prvi put nešto desilo među njima. Bio je to dan kada smo bili na ručku nas dvoje sa njom i njenim mužem. Tada je prvi put, naočigled bez razloga, bio bezobzirno indiferentan prema svemu što je ona pričala i tada se prvi put u životu nije šalio na njen račun, što je bila glavna odlika njihovog prijateljstva, a nju sam tada takođe prvi put u životu čula da se mužu pred nama obraća sa „dragi„. Onda su tu bile i njegove doktorantkinje koje je mentorisao. Ne svaka. Daleko od toga. Biraо ih je pažljivo. Ne po izgledu i šarmu već po nivou pouzdanosti za tajna posla. Tada sam shvatila da su za njega te stvari isključivo egoistična postignuća kroz fizičko zadovoljstvo. Kada bi napravio neku grešku koja je njemu delovala kao da može da ga oда, u trenu bi promenio ljubavnicu. Nije pravio velike rizike. Ipak mu je naš brak bio najbitniji. Vremenom sam naučila da uživam svoje srce jako dobro i brzo, i bez obzira na sve. Količina njegove ljubavi prema meni kiptela je i

kipti na svim poljima mimo fizičke vernosti, znam to, i to je pomagalo zaceljenju. Posle nekog vremena srce se nije cepalo već bi se samo malo rašilo pa bih ja to brzo ušila. Ovu tetovažu želim malo ispod grla. Da bude iznad glave srednjeg pastuva.

Kako? Kako je mogla sve da zna? Kako je mogla sve da zna i da o tome ceo život kao zalivena ćuti, da li možda ti mladiću možeš da mi odgovoriš? Ne možeš. Ja bih samo o ovome mogao da razmišljam do kraja, dok ne legnem pored nje. Zastrašujuće mi je sve to, uvek sebi moram da skrenem misli da ne bih poludeo. Nastaviću dalje, oprosti:

Babuške. *One drvene, lakirane, ruske lutke koje idu jedna u drugu. Mora da bude bar šest njih. Svaka predstavlja jednu generaciju. Najveća je moja baka ili ako može prababa. Sećam je se i dalje onako slepe i visprene dok se ljulja u stolici i dobacuje. Ja sam srednja babuška, moj lik je njen lik. Pretposlednja predstavlja moje dve ćerke a poslednja je moja unuka i druge unuke ako ih bude bilo. Ova tetovaža mora da bude prelepa, umetnička. Donji deo leđa, onaj koji iznosi svu težinu tela i bez koga bi telo bilo nepokretno. Uz kičmu i oko kičme, od središnjeg dela leđa na dole. Jedna iz druge. Ženski niz.*

Znak uputnika i uzvičnika. *To je moj otac. I dalje nisam sigurna šta mislim i osećam prema njemu ali se često pitam i osećanja su i dalje snažna. Njegova vraćanja bila su bolnija od njegovih odlazaka, kao i što je njegova nestalna ljubav bila opasnija po mene nego li*

da je bio prosto zauvek odsutan. Mala tetovaža na listu desne noge.

Srna. *Krhka. Nežna. Brza. Oprezna. Prelepa. Pametna i nezavisna. Svoja. Zna šta hoće. Nepoverljiva. Kuma joj je dala najistinitije ime. Srna, moja starija ćerka. Velika tetovaža, leva butina.*

Tigrica. *Ljuta i opasna. Pravična. Neustrašiva. Nezaustavljiva. Ponosna. Strah i trepet. Majka koja krvoločno ubija ako neko pogrešno pogleda njeno mladunče. Velika spavalica velikog srca. Svađalica koja sikće. Požrtvovana. Sara, mlađa ćerka. Velika tetovaža, desna butina.*

Dinamit. *Kao na crtanim filmovima sa fitiljem koji je pri kraju. Da deluje opasno kao da će da raznese sva govna ovog sveta. Velika, na zadnjici.*

Luda žena, kažem ti. Evo ostala je još jedna:

Mladi Mesec i zvezde. *Sloboda, noć, kreativna energija, istraživanje svoje mračne strane. Ne treba bežati od sebe i svojih želja. Ispunjavati snove! Hteti sve! Zadnji deo vrata, blizu kose, mala tetovaža.*

Eto, to je sve ono što je ostalo neprecrtano. Sve sam pročitao. Šta kažeš, mladiću. kako ti se to čini? Hoćeš li moći?„

Po zidovima prostorije nalazile su mnogobrojne skice i fotografije iscrtanih tela. Na stolu je stajala oprema. Mlađi muškarac je konačno progovorio.

„Neverovatno. Vaša žena je stvarno bila čudo. Ostao sam bez reči. Recite mi samo šta želite da vam istetoviram?”

„Ne mogu da odlučim da li da vanzemaljac bude zelen ili siv, šta ti misliš, mladiću?”

„Znači hoćete vanzemaljca. Odlična odluka! Bez brige, izgledaće super, obećavam! Ja glasam za zelenog, uvek zamišljam vanzemaljce kao male zelene.”

„Ne, mislim da se nismo razumeli. Samo sam se dvoumio za boju vanzemaljca, a hoću sve.”

„Hoćete sve???”

„Hoću sve.”

Očišćeni

Četrdeset vojnika maršira kroz mali grad.

Satovi su stali u sedam domova koji žale svoje bližnje.

Ispražnjene su poslednje kace sa kupusom.

Nove cipele mi ostavljaju tragove na tabanima.

Proizvođač je prišio tamni komad kože na gazište mojih letnjih sandala. Ne znam da li se preterano znojim u odnosu na druge žene i samo na mojim petama ostaju plavičasti pečati. Ili druge ne razmišljaju o tome gde će da se izuju.

Idem kod religioznog klijenta, pa ne mogu da se šminkam upadljivo, ne lakiram nokte, ali se ne odričem visoke pete, jer je to važno za prvi utisak. Noge su izdužene, cela figura izgleda nemerljivo bolje nego u realnosti i mislim da mu to ne smeta, dok god mi suknja prekriva kolena i nosim duge rukave. Sa religioznima je najteže, jer uvek imaju stroge poglede, ali i skrivene fetiše koje bi želeli da drugi naslute i hrane. Oslanjaju se na diskretne signale koji bi lako mogli da promaknu.

Ali sam već shvatila da on voli sve kod žene. Mirise, a posebno poglede, i to bezobrazne. To znam zato što mi je pričao kako sve one danas drsko gledaju. I njišu kukovima kad hodaju. I koriste vodice koji samo zamaskiraju iskonsko, ljudsko u nama. Nije mislio na dušu.

Kolutovi znoja mi se šire ispod pazuha, a ne znam da li se sprema to poznaje ako jako pritisnem ruke uz telo. Gaćice su čipkane, malene, ali bele. S tim se ne greši, blago ukaljana nevinost...

Klijenti mi se vraćaju. Vraćaju se, jer posle bilo kakvog kontakta, u stvari, ostaju detalji. Takvi o kojima opsesivno razmišljam kada im udovoljavam. I to često nije pitanje telesne umešnosti ili čak završnice, nego one jedne stvari koju ostaviš za sobom. Znam žene koje mogu da naprave špagu. Koje stoje na glavi tokom penetracije, koje koriste igračke ili imaju predivna dupeta i sise sa kojima čine čuda... Ali to je igra koja uvek ostaje na nivou akrobatske senzacije. Moj pristup je, reklo bi se, psihološki. Ne polazim od sebe, već od njihove želje, koja je uvek vrlo jasna. Samo da ga gledaš kao da je jedini. I još ako zaplačeš dok svršavaš – to je instant karta za stalnog klijenta, večno zadovoljenog. Njemu je važno da se isprazni, ali ne u prazan prostor. I to je najbolji način da dobiješ skoro sve što želiš. Ako okolnosti dozvole.

Sada je, misliš, nezgodno. Bliži se rat. Ali u ratu, mi cvetamo.

Četrdeset vojnika maršira kroz mali grad.

Satovi su stali u dvadeset domova koji žale svoje bližnje.

Don leve cipele mi se odlepljuje. Saplicem se dok žurim preko trga. Uporno ponavljam sebi da moram više da podižem nogu, ali onda izgledam kao pajac ili kao čudak, pa ponovo pokušavam da hodam normalno, sve dok se opet ne sapletem.

Nemam još mnogo vremena, kesa mi se useca u dlan, ali ne mogu sada da je premeštam iz ruke u ruku. Pridržavam šešir da ne odleti. Iako je grad sasvim ispražnjen, strepim od toga da bi neko mogao da vidi ovaj prizor. Mene i moju razjapljenu bedu.

Sećam se jednog trećerazrednog jugoslovenskog filma u kome je dečak bosonog išao u školu. Bio je upadljivo siromašan, siročić, često gladan, i uvek u prevelikom vojničkom šinjelu... ali potenciralo se to da je bos. U stvari, to kako niko nikada ne bi smeo da bude bos. Pa se pojave dobri ljudi, poklone mu vojničke cokule na koje preko đona zakucaju zidarske eksere da ih ne bi prebrzo izgulio, da mu duže potraju. I to je u filmu važan preokret. Kudravi dečak sada ima cipele. Nezgrapne, glomazne, stare, i tuđe. Ali su svi oko njega obučeni, i srećni zato što on više nije bos.

Bacio ih je posle u potok i nastavio bos da korača po kaldrmi. Sećanje na taj film me uvek uznemiri.

Četrdeset vojnika maršira kroz mali grad.

Satovi su stali u devedeset domova koji žale svoje bližnje.

Uskoro će da svane. Nema zvukova, ptice se nisu probudile. Žudim za tim da čujem korake ili smeh. Zatvorenih očiju njušim svoj pazuh da proverim da li je vreme za tuširanje. Ta granica se pomerila u odnosu na juče.

Juče sam dobila poruku: drago mi je što nikad nećeš imati decu, što je jedino za šta ste vi kurve stvorene.

Odgovorila sam mu da mnogo pozdravi svoju mamicu, najveću kurvicu. Pa sam blokirala broj, da ne bih čitala još tih gadosti.

Ali to nije izbrisalo strah. Osećaj nespokojstva zbog nedostatka pravde, zadržao se još neko vreme.

Marširamo kroz mali grad. Naše cokule tutnje, koraci odjekuju po praznim ulicama. Počinje čišćenje.

Selidba

Nije znao šta da radi sa svojom šakom, pa nije uradio ništa. Pustio je da mu uhvati prste i drži ih tako, u praznom prostoru koji je postajao nepodnošljivo zagušljiv. Onda ih je izvukao praveći se da to čini zbog cigarete koja mu je visila sa donje usne.

„Dobro“, rekao je trudeći se da zvuči bezbrižno, i pogledao u svoj odraz u ogledalu.

Poslednjih nekoliko sati doneo je razne odluke, ali je na kraju samo otvorio vrata i kročio u dvorište u kojem su radnici u zaštitnim odelima hvatali omamljene pacove. Životinje su se teturale kao posle neprospavane noći. Istrebljivači su ih trpali u crnu vreću, koja se pomicala kao utroba u kojoj raste novi život.

Ulica je mirisala na lipa i mokraću. Sitni žuti cvetovi mešali su se sa izlučevinama prolaznika koji su u mračnim haustorima nalazili utočište za svoje namučene bešike. Nije razmišljao o tome kuda ide, samo je koračao. Ulica u kojoj je stanovao bila je uzana, toliko da su vozači zadržavali dah kada bi kroz nju prola-

zili velikim automobilima. Završavala se parkom. Oko zelene površine su se podizale zgrade, pa se u sumrak, kada je lepo vreme, čulo zveckanje escajga i lenjo mljackanje umornih stanara.

Sećao se kako je tekao život u toj sobi koja mu je ostala iza leđa. U početku je sve bilo ispunjeno smehom i uzbuđenjem koje je sa svakim novim danom raslo. Posle nekog vremena shvatio je da je ispod smeha tinjala dosada, a ispod uzbuđenja gađenje. Vidi kako nas gledaju, govorio bi mu, a on se napinjao da pronade bar jedno oko koje je gledalo u njihovom smeru. Vinkovo lice, koje je do tada već dobro poznao, u tim trenucima pretapalo se na njegove oči, a bore su se javljale na skrovitim mestima. Niko nas ne gleda, odgovarao bi mu u pola glasa, i bradu uvlačio duboko u kragnu.

Hodao je do parka. Činilo mu se da je neba i sunca sve manje, a ljudi sve više. Držali su se za ruke, oslanjali jedni na druge. Izmicao se, a svaki pokret mu je izgledao kao da skida još jedan komad odeće.

Kroz otvorene prozore dopirao je miris svežeg hleba koji su rezale ruke zasukanih rukava. Kora se činila toplija i hrskavija od onih koji je mogao da vidi u pekari. Deca su galamila oko stolova, i mislio je kako su stanari bučniji nego inače.

Šaka mu je još uvek trnula od pozdrava. Seo je na prvu praznu klupu i zapalio cigaretu. U početku su bili previše uzbuđeni da bi zaspali. Verovali su da nikada nisu dovoljno rekli, pa su se zbog toga budili razdragani, pušili i razgovarali sve dok ne bi bilo vreme da krenu

na posao. Onda su ustajali, saplitali se jedan o drugog u žurbi, kupali se i brijali, gonjeni željom da se što pre vrate u tu sobu. Potom bi izlazili na ulicu, na brzinu gutali peciva, i dugo se rastajali ispred parka.

Zapalio je još jednu cigaretu, i pustio dim kroz nos. Sa prozora koji mu se nalazio iza leđa začula se galama.

„Tišina“, viknuo je oštro ženski glas, „Gde si bio?“

Ispred klupe se podigla senka. Bilo mu je jasno da je neko nov ušao u prostoriju.

„Gospođa Danka je mrtva“, odgovorio je muškarac.

„Oh, jadnica. Uvek sama.“, dodala je žena, „Zato su te znači zvali“.

„Da...inspektori. I zamisli šta me pita onaj krupniji...“

„Onaj debeli?“

„Da, taj. Kaže, da li vama, družo, izgleda da je smrt nastupila kao posledica nečega?“

„Tebe pita?“

„Da. I kažem mu ja: pa života rekao bih“. Onda su oboje prasnuli u smeh.

Pogledao je u sat, i, kada je izračunao da je prošlo dovoljno vremena, krenuo natrag ka stanu.

Dvorište je već bilo u potpunom mraku, pa se oprezno popeo uz stepenice. Zaustavio se ispred vrata. I u stanu je vladao mrak. Otključao je, otvorio i ušao u

predsoblje koje je mirisalo na sredstvo za čišćenje. Stupio je u spavaću sobu i upalio svetlo. Po celoj sobi bile su kartonske kutije. Prazne fioke zevale su kao da su se zatekle u nekom čudu. Samo je jedna bela košulja ostala da visi na vratima rasklimanog ormara.

Činilo mu se kao da mu se približava mornar, sav u belom. Prišao je i ruku zavukao u desni rukav. Kratko je zurio u belu tkaninu, a onda uronio nos u nju. Mirisala je na lavandu i duvanski dim. Odmakao se, držeći je još uvek za rukav.

„Da li vam se čini da je smrt nastupila kao posledica nečega?“, izgovorio je u prazan prostor ispred sebe.

Onda se okrenuo na drugu stranu i pročistio grlo.

„Života?“, upitao je nešto tanjim glasom, a onda prasnuo u smeh.

Soba se tresla od grohota. Pustio je rukav, a košulja je skliznula na pod. Zavrtelo mu se u glavi, u ustima je osetio ukus koji nije mogao da prepozna. Podigao je košulju, zagrlio je i ostao da zuri u zid ispred sebe.